LAHOLMS TIDNING

N:R 230. ÅRG. 20. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. TORSDAGEN DEN 4 OKTOBER 1951 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 15 öre.

Fallskärm fallerade fältflygare omkom

STRÄNGNÄS (TT)

Vid ett flyghaveri på onsdagseftermiddagen med ett nattjaktflygplan J 30 ur Västmanlands flygflottilj omkom föraren, fältflygare Kjell Yngve Eriksson, under det att navigatören, furir Karl Evert Carlberg, räddade sig genom fallskärmshopp.

Eriksson och Carlberg hade på en höjd av cirka 3,000 meter med sitt flygplan övat branta svängar och dykningar. Kort efter det en dykning fullbordats och när flygplanet åter befann sig i planflyktsläge har troligen flygkroppen av hittills outredd anledning brutits av framför förarkarbinen.

Carlberg lyckades frigöra sig från flygplanet och gjorde ett normalt fallskärmshopp samt landade oskadd på Segersön cirka en mil nordväst om Strängnäs. Eriksson kom också loss från flygplanet men hans fallskärm har av okänd anledning icke utvecklat sig. Eriksson var född 17/8 1930 och hemmahörande i Töre. Flygvapnets haverikommission har påbörjat utredningen.

"Ike" på inspektion

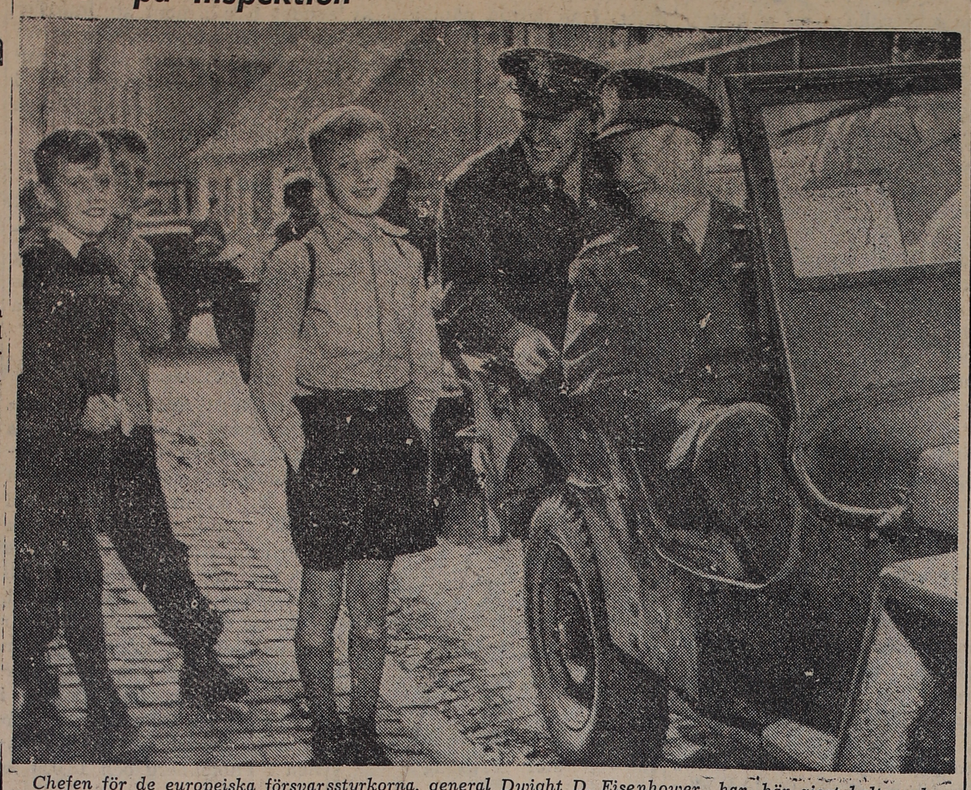

Chefen för de europeiska försvarsstyrkorna, general Dwight D. Eisenhower, har här gjort halt med sin jeep i en liten tysk stad under en inspektionsresa. Sympatisk och vänligt leende som alltid underhåller han sig med några tyska pojkar, som naturligtvis är mycket smickrade över att få göra den berömde generalens bekantskap.

Västtyska regeringen anklagar Schumacher för spionieri åt USA

BONN. (TT — Reuter)

Den socialdemokratiske oppositionsledaren Schumacher och den franska underrättelsetjänsten anklagades på onsdagskvällen i en västtysk regeringskommuniké för att på illegal väg ha skaffat sig tillgång till hemliga västtyska regeringsdokument. Tre socialdemokratiska partimedlemmar — en av dem anställd vid förbundskansliet i Bonn — har anhållits.

I regeringskommunikén meddelas att den arresterade kanslitjänstemannen erkänt att han tagit två extrakopior på alla hemliga regeringshandlingar, som han hade till uppgift att duplicera, och mot betalning överlämnat dessa till en socialdemokratisk ämbetsman. Denne, som också arresterats, har erkänt att han i sin tur vidarebefordrat den ena av kopiorna till Schumacher eller dennes sekreterare och den andre till "En god vän" i Mainz i den franska zonen vilken sedan överlämnat papperen till franska underrättelsetjänsten.

"Materialet har också erbjudits amerikanerna", hette det i den officiella kommunikén.

Kommunikén omtalar också att förberedelser görs för rättslig undersökning av hela affären. Schumacher, som åtnjuter parlamentarisk immunitet, har vägrat att inställa sig som vittne.

I kommunikén nämns inte vem den socialdemokratiske partimedlem är som betalat kanslitjänstemannen för kopiorna men enligt tidningsuppgifter skulle hans namn vara Paul Siegel. Kanslitjänstemannen sägs heta Kaiser.

Det socialdemokratiska partiet har förnekat att det har köpt några som helst hemligstämplade handlingar och gör gällande att uppgifterna härom är ett besök att använda uppmärksamheten från regernigens missgrepp och den bevisliga korruption som flera högre regeringstjänstemän gjort sig skyldiga till.

Ny rysk atombomb har detonerat

WASHINGTON (TT — Reuter).

Från Vita huset meddelades på onsdagen, att ryssarna låtit en andra atombomb detonera.

President Trumans pressekreterare omtalade för pressens representanter att "ytterligare en atombomb nyligen bringats att krevera inom Sovjetunionen".

Sekreteraren ville inte lämna några närmare detaljer, men inofficiellt uppges att Sovjet nyligen gjort två prov med atombomber.

Man fäster sig vid att det i dagens kommuniké från Vita huset talas om en "bomb", medan Truman i den första deklarationen för två år sedan meddelade att "en atomexplosion" ägt rum i Sovjetunionen.

Fastighetsägares skyddsrumsanslag 140 kr pr person

STOCKHOLM (TT).

Det s. k. fastighetsägarebidraget för anordnande av skyddsrum föreslås av civilförsvarsstyrelsen och bostadsstyrelsen till 140 kr pr person. Förslaget avser ägare av anläggning eller byggnad, för vilken särskilt skyddsrum ej skall inrättas. Enligt civilförsvarslagen har sådan ägare att till kommunen utge visst bidrag till skyddsrumskostnad.

15,000 jugoslaver har flyttats till koncentrationsläger

BELGRAD. (TT — Reuter)

Mellan 10.000 och 15.000 människor, huvudsakligen personer som tillhör den jugoslaviska minoriteten i Rumänien, har flyttats från gränsområdena till Jugoslavien och förts till ett koncetrationsläger i Bargan öster om Bukarest, omtalar tidningen Politika, som beteckar förhållandena i lägret som de värsta tänkbara.

Fångarna måste gräva hålor i jorden för att få tak över huvudet. Hudsjukdomar och tyfus har brutit ut i lägret men de sjuka isoleras inte och får ingen läkarbehandling. Röda korset sänder livsmedel men inte tillräckligt för alla interner, skriver tidningen.

Pojk sköt sig med hemmagjord pistol

HÖRBY. (TT)

Skott från en hemmagjord pistol var på måndagskvällen nära att döda en pojke i Råby. Två pojkar i 13—15-årsåldern var ute i terrängen för att provskjuta vapnet, som tillverkats av ett luftgevär, vars pipa avsågats. Man hade laddat pistolen med s. k. ollonskott och framför detta placerat en mässingskula. Pistolen hade lagts på en gärdsgård, varvid ett skott brann av och träffade den ena pojken i kinden under käkbenet. Kulan hamnade slutligen i muskulaturen bakom örat och sitter så illa till att man på lasarettet ej anser sig kunna operera bort den.

Oljetvisten:

300 brittiska oljetekniker har avrest

ABADAN (TT — Reuter)

Kryssaren Mauritius lättade på onsdagen ankar utanför Abadan med de sista 300 brittiska oljeteknikerna ombord.

Kryssaren stävade uppför floden i riktning mot Basra under musik från fartygets musikkår. Fem brittiska bogserare, som legat förtöjda bredvid kryssaren, följde med den till Basra. De brittiska oljetekniker, som bildade häck på fartygets däck, hurrade då man passerade det jättestora raffinaderiet, där nu all verksamhet ligger nere.

CIRKUS ZOO TILL ÖSTBERLIN

MALMÖ (TT)

Den första resan till kontinenten över Trelleborg, som någon svensk cirkus företagit sedan 1939 gjordes natten till onsdagen. Tågfärjan Gustaf V lämnade då Sverige med 10 vagnar, tillhörande Cirkus Zoo, med bl. a. 35 hästar, två elefanter, fem lejon, 10 isbjörnar och ett sjölejon. Ytterligare två sjölejon sändes med flyg från London. Även en rad av cirkusens elitartister följde med färjan. Cirkus Zoo skall närmast gästspela två månader i Östberlin.

Mordgåta löst efter 80 år

STOCKHOLM (TT).

Ett mord i Skara för 80 år sedan har kunnat avslöjas efter ett vetenskapligt detektivarbete, erfar Sv. D. Därmed bekräftas också ihärdiga rykten som legat kvar i trakten ända sedan 65-årige lägenhetsägaren Lars Andersson i Blomstorp, en halvmil från Skaras centrum, försvann. Expertundersökning har visat att ett skelett som hittades nedgrävt i somras med all sannolikhet är Anderssons kvarlevor och att skador på kraniet vållats av mördaren. Skelettet låg nedgrävt bara tre meter från stuggrunden.

Göteborgståget körde över man

HÄLSINGBORG (TT).

När snälltåget från Göteborg, som ankommer till Hälsingborg kl 20,06, närmade sig viadukten som leder ner till ångfärjestationen observerade föraren en man på spåret. Det fanns inga möjligheter att bromsa in tågsättet i nedförlutningen. Mannen fick en stöt av kofångaren och fördes med loket tills tåget kunde stanna, Döden hade tydligen varit omedelbar. Den omkomne är en hälsingborgare i 50-årsåldern.

Västkustfiskarna avstyrker allt sportfiske på kusten

GÖTEBORG. (TT)

Svenska västkustfiskarnas centralförbund avstyrker hos k. m:t en framställning från Svenska turisttrafikförbundet och fiskefrämjandet om generell tillåtelse för bl. a. utlänningar att bedriva sportfiske på svenska västkusten.

Yrkesfiskarna har med bekymmer följt utvecklingen av det s. k. fritidsfisket, säger Centralförbundet. Med hänsyn till det behov av avkoppling och rekreation, som gör sig gällande för stora delar av landets befolkning, har yrkesfiskarna icke rest någon opposition mot sportfiske. Emellertid utgör detta fiske ett intrång i fiskerinäringen och har medfört skadegörelse på ryssjor samt hummer- och krabbtinor. Fritidsfisket åstadkommer även olägenheter i avsättnings- och prishänseende. Yrkesfiskarna arbetar som bekant alla vardagar, om vädret tillåter, men skonar i olikhet med nöjesfiskarna fiskbeståndet åtminstone en dag i veckan, d. v. s. sön- och helgdagar. Centralförbundet är särskilt bekymrat för utvecklingen å kust- och småfiskarnas vägnar.

Utöver de nackdelar man befarar för yrkesfisket anför Centralförbundet betänkligheter ur ren försvarssynpunkt av att tillåta utlänningar fiska var som helst i skärgården. Det måste under nuvarande förhållanden anses mindre välbetänkt att de får obehindrat tillträde till i försvarshänseende viktiga platser på västkusten, anser förbundet.

Skojare lockade in prins Carl i stor växelaffär

STOCKHOLM (TT).

Tre växlar, sammanlagt på 39,500 kr, protesterades häromdagen hos notarius publicus. Bakom växelprotesten ligger enligt Aftonbladet en affärstransaktion där prins Carl Bernadotte utnyttjats av ett par stockholmare. Växlarna har accepterats av prinsen samt utställts av prinsens firma Belgo Baltic med honom själv som firmatecknare. Process stundar vid rådhusrätten med prinsen som kärande.

Statsskulden minskar

STOCKHOLM (TT).

Statsskulden uppgick enligt riksgäldskontoret den 30 september till 12,566,9 milj. kr, vilket innebär en minskning med 117 milj. kr sedan föregående månad.

Barn pränglar ut falska enkronor i tobaksautomater

STOCKHOLM (TT).

Kriminalpolisen, som dagligen får ta hand om falska enkronor, är inte nöjd med tobaksautomaterna runt om i staden. Det är nämligen i dessa utprångligen av de falska mynten sker och man vill t. o. m. gå så långt att man säger att de inbjuder till brott. De falska kronorna tillverkas, sannolikt av barn och ungdom, i en legering av tenn och bly. De har nära nog samma vikt som de riktiga enkronorna och går utmärkt i automaterna.

Barnförlamning i Norrland kräver dödsoffer

UMEA (TT)

Första dödsoffret i en barnförlamningsepidemi i Långsjöby i Stensele socken krävdes på tisdagen, då lärarinnan fru J. Rundkvist avled. Sjukdomen har tidigare drabbat fyra barn. Byns skola har stängts och mötesförbud har införts.

MALMÖ (TT)

Några exemplar av den ytterst sällsynta grönlingen har påträffats i Saxån. Fisken har tidigare enligt Arbetet förekommit i fqra vatten i Sverige, nämligen vid Ulriksdal utanför Stockholm, i Lagan och på två ställen i Skåne. Grönlingen, som kan bli upp till 15 cm. lång, ser ut som en malfisk med små, förkrympta fjäll. Den anses vara ganska läcker i anrättat tillstånd.

Två unga sjömän kvävdes genom gas från brikettlast

GÖTEBORG (TT).

Två besättningsmän på fraktskutan Nadia, som ligger på törn för lossning utanför Fiskhamnspiren, anträffades på onsdagsmorgonen livlösa i Skansen. Skutan är brikettlastad och de båda männen har antagligen förgiftats av gas som trängt in från lastrummet.

Jourhavande läkaren på Sahlgrenska sjukhuset bekräftar att de båda besättningsmännen var döda när de infördes dit.

Nadia är välkänd även i Falkenberg och Varberg och var på sin förra resa i båda dessa hamnar.

De förolyckade är ynglingar i åldern 15, resp. 18 år. Nadia, som är hemmahörande i Fiskebäck, anlände till Göteborg på tisdagen och på kvällen for befölhavaren, skeppare Arne Gustafsson, hem till fiskebäck. Även bästemannen lämnade fartyget under det att de två ynglingarna, som var trötta efter hemresan från tysk hamn, gick till vila i Skansen. Ventilationen synes ha varit otillfredsställande med hänsyn till brikettlasten.

18-årige Johnny Sjögren.

15-årige Hans Fredriksson.

På bränslekommissionen har vi inte tidigare hört talas om att någon blivit förgiftad av gaser från brunkol, trots att sådan importerades i ganska stor utsträckning för en del år sedan, säger ordföranden kommissionen Erik Severin med anledning av förgiftningsfallen i Göteborg. Flera fall av självantändning i brunkolslaster har däremot förekommit. Kommissionen är emellertid angelägen om att få veta hur saken ligger till och motser därför med intresse resultatet av utredningen.

PATIENT AVLED EFTER 10-DUBBEL NARKOTIKADOS

STOCKHOLM (TT).

En kvinnlig patient på östra sjukhuset i Malmö har enligt DN avlidit efter att ha fått en tio gånger för stark dos av ett narkotiskt medel, bestående av bl. a. fyra olika sömnmedel.

Samma dos fick även en annan patient men hennes liv lyckades man rädda på allmänna sjukhuset, dit patienterna fördes då sjuksköterskorna ej kunde väcka dem morgonen efter det de fått sömnmedlet. Först då upptäcktes att man glömt späda ut det. Omständigheterna kring händelsen har ännu inte klarlagts, men undersöks f. n. av malmöpolisen. Enligt första rapporten till medicinalstyrelsen hade sömnmedlet levererats i outspätt skick. Före användandet måste det spädas ut tio gånger men en någon anledning hade man glömt bort att göra detta på östra sjukhuset. Medicinalstyrelsens yttrande vilar i avvaktan på polisutredningen.

FLYGANDE BOLL SENASTE NYTT FLYGMYSTISKT

HOGANSBURG, NEW YORK (TT — Reuter).

En flygande boll, som drevs av en motor, har av ett antal personer setts landa på ett fält i närheten av Hogansburg för att sedan åter starta och försvinna. Myndigheterna har inlett en undersökning med anledning av den mystiska bollens uppträdande.

Bollen var mörk till färgen och såg ut att vara av gummi eller plastic samt hade en diameter av omkring 1,2 meter. Den var försedd med en propeller som satt på en 60 cm. lång mässingsaxel under ballongen.

Ett av ögonvittnena, 26-åriga fru Angus Cock omtalar att hon hörde ljudet av en motor och såg en mystisk boll på något över hundra meters höjd. Bollen gick sedan ned och landade omkring 200 meter från hennes hem.

Från meteorologiskt håll framhåller man att det inte kan ha varit fråga om en väderleksballong.

Radiopolis storjagar harmynt taxiråna re

STOCKHOLM. (TT)

Droskchaufför F. W. S. Åberg, Stureby, blev natten till onsdagen utsatt för ett rånförsök av en passagerare som beställt körning till Finnboda Varv. Mannen, som är harmynt, bad droskföraren stanna strax innan man kommit fram till bostäderna vid varvet och tilldelade chauffören tre våldsamma slag i huvudet.

Åberg förlorade emellertid inte medvetandet utan började ropa, varvid rånaren blev skrämd och springande försvann från platsen. Svårt blödande körde hr Åberg tillbaka till staden och anmälde händelsen för Katarinapolisen som med två radiobilar finkammade området kring varvet på natten utan resultat.

Utredningen av rånförsöket övertogs på onsdagen av Nackapolisen som satte igång undersökningar på platsen och förhör med personer i trakten omkring. Vakten vid stora ingången till varvet uppgav att en man passerat in på området. Strax efter det rånförsöket ägt rum. Polisen tog också en titt på besättningsmännen på den enda båt, som ligger på varvet dock utan att finna den efterspanade. Man anser det föga troligt att mannen hörde hemma i trakten där rånförsöket ägde rum. Han var nämligen helt nykter, och om han planerade på ränkupp torde han knappast ha dirigerat bilen till sin hemtrakt.

Droskförare Åberg fördes till Södersjukhuset där man sydde ihop såren i hans huvud. Någon fara för honom var det inte. Hans starka fysik torde ha räddat honom. I plånboken hade hr Åberg omkring 300 kr.

Norskt ångfartyg på mystisk resa polisefterlyses

LONDON (TT — Reuter).

Bevakning har anordnats i alla brittiska hamnar efter en efterlysning från internationella poliskommissionens högkvarter i Paris av den norska 1,830-tonnaren Gudvin av Oslo, som avseglade från Hamburg för sex dagar sedan med 15 personer ombord, därav åtta passagerare.

Fartyget väntades gå direkt till Oslo men gjorde inte detta och pariskommissionen vill nu ha reda på var fartyget befinner sig och vad ändamålet med dess resa är.

SVENSK REDARE BESKYLLS FÖR FRAKTOCKER

NEW YORK. (TT — Reuter)

Hamnstyrelsen i New York har uppmanat sjöfartsstyrelsen i Washington att beordra fyra svenska rederier att upphöra med illegala och diskriminerande fraktsättningar på importerad trämassa.

Hamnstyrelsen påstår att rederierna kräver 50 cent per ton extra för svensk trämassa för leverans i New York och en dollar pr ton extra för leverans på andra håll i New Yorks hamn. tora skeppslaster trämassa har därför omdirigerats till andra hamnar, där dylika straffrakter inte tillämpas.

De röda attachéerna reste ilskna från Västgötakriget

FALKÖPING. (TT)

Kinas, Polens, Tjeckoslovakiens och Sovjetrysslands militärattacheer avbröt på onsdagsmorgonen sitt besök vid Västgötamanövern, troligen till följd av ett formellt arrangemang vid förevisningen. De fyra ländernas attacheer åkte i en bil, medan Schweiz, Finlands och USA:s attacheer färdades i en annan.

För att icke störa övningarna och för att undvika trafikstopp m. m., körde de båda bilarna olika vägar så att icke samma plats besöktes samtidigt. De båda grupperna har emellertid fått se och studera exakt samma studieobjekt. Samtliga attacheer bodde tillsammans på Mössebergs sanatorium och åt gemensamt på stora hotellet i Falköping, meddelar försvarets kommandoexpeditionen.

Vid nästa militärattachebesök den 6—8 oktober kommer attacheerna från England, Danmark, Frankrike, Holland, Italien och Turkiet att fördelas på två bilar på samma sätt som nu varit fallet.

De som lämnade manövern är biträdande militärattachen, 32-årige Jakowlev, Sovjetunionen, samt militärattacheerna Svara, Tjeckoslovakien, Schau-Mine, Kina, och Kornecki, Polen.

Vädret

Landdistrikt: Svag vind. Flerstädes dimma under natten och förmiddagen, eljest övervägande vackert väder. I huvudsak oförändrade temperaturförhållanden.

Allmänna utsikter för fredagen: Mestadels svag vind. Uppehållsväder, oförändrad temperatur eller något svalare.

Sjödistrikt: Lätt växlande bris. Flerstädes tjocka som delvis lättar under dagens lopp.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Prenumerationspriser 1951:
Halvår 13:75, kvartal 7:25, månad 2:65.
Lösnummer 15 öre.

Annonspriser fr.o.m. den 21 april 1951:
Före text 25 öre pr mm.
Textsida 27 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 29 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 22 öre pr mm.
Annonser placeras ej på första sidan.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- och födelseannonser 6:50 kronor.

Ränneslövs Föreläsningsförening

Skyttepaviljongen, Edenberga fred. den 5 okt. kl. 19.30. Lutsångaren Allan Jerbo: Från riddarballaden till den nutida schlagern.

Entré: 1 kr., medlemmar och barn 50 öre.

Skummeslöv

Erinras om skyldigheten att avlämna mantalsuppgifter. Blanketter kunna avhämtas i handelsbutikerna i Skottorp.

Uppgifterna mottagas och hjälp lämnas med blanketternas ifyllande i Nya folkskolan onsdagen den 10 okt. kl. 3—7 em.

Kommunalnämnden.

Norr-Össjö

Badhuset hålles öppet:
Herrar alla lördagar
Damer 1:a o. 3:e fredagen varje månad.
Tid: kl. 17—20.

Till salu

Betäckta o. betäckningsfärdiga

Gyltor

till salu nu strax. Kredit om så önskas.

RAGNAR BENGTSSON
Ysby. Tel. 62052.

1 st. begagnad

traktorplog

Oliver, 2 skär, 12″, i prima skick, lätt modell, passande mindre traktor, till salu.

A-B LAHOLMS JÄRNHANDEL
Tel. 134 o. 204 Laholm

Motorcykel

Ariel 350 cc. i skick som ny till salu eller byte med 125 cc. **Tel. 9 Skottorp**

Önskas köpa

Slaktkycklingar

och **höns** uppköpes varje vecka till högsta pris. Hämtas hemma. **Holger Hjalmarsson. Tel. 16 Sk. Värsjö eller 594 Laholm.**

Tomflaskor

uppköpes till dagens gällande priser. Hämtas efter tillsägelse.

GUSTAF BERKMAN.
Bagarliden, Laholm. Tel. 289.

Träffas säkrast kl. 6—8 fm. samt efter kl. 19.

Smågrisar

köpes för omgående lastning.
Tel. 24 Körsveka.

Mästocka

D A N S lördagen den 6 oktober kl. 20.
Musik av **Harmonys orkester.**
Berusade äga ej tillträde.

Bygdegårdsföreningen.

Södra Höks krets av SLU

Följande avdelningar har propagandamöten lördagen den 6 okt.:

Ränneslövs avd.: Program, bl. a. föredrag av Bertil Johansson, Falkenberg.

Hasslövs avd.: Program, bl. a. föredrag av Alfred Johansson, Falkenberg.

Förövrigt blir det underhållning och musik.

Nya medlemmar hälsas särskilt välkomna.

Insändes till: SLU:s Förbundsexp., Bergsgatan 7 B, Stockholm K.

Härmed rekvireras ..... ex. av Bramstorpsboken à 15:— kr.

.....
Namn

.....
Adress

(Laholms Tidning)

Lediga platser

Några arbetare

erh. stadigvarande anställning vid rottingmöbeltillverkning. Dessutom sökes en **maskinsnickare**, en **lackerare** samt några **pojkar** för korgtillverkning. I huvudsak ackordsarbete. Rum kan ordnas. Svar till

BRÖDERNA NILSSONS INDUSTRIER. ÅSLJUNGA.
Tel. Namnanrop.

KAPPOR ULSTRAR DRÄKTER

REGNKAPPOR
KJOLAR och BLUSAR
KLÄNNINGSTYGER
i siden och ylle.

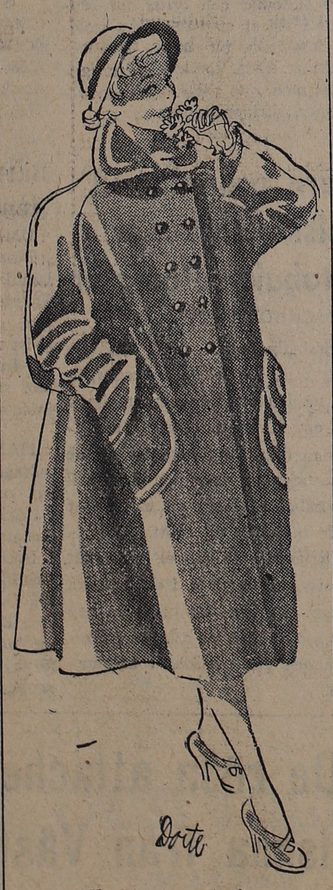

Allt i stor sortering
hos

REGINA Magasinet
Tel. 350 Laholm

rätt adress för goda **Glasögon**

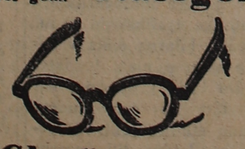

Glasögonhuset
Stora torg. Halmstad.

Annonsera i LT

Att hyra

Möbl. RUM

hyresledigt 1/11 i nybyggd fastighet. **Idoff Benjaminsson, Värnen.**

LT
DEN 4 OKTOBER

Fartbegränsning?

Det kan konstateras, att tanken på hastighetsbegränsning för bilar och motorcyklar vinner terräng, en tanke som Laholms Tidning för övrigt pläderat för i denna spalt. Då opinion nu synes uppstå för maxifart är detta förvisso inte utan grund. 600 människor har på ett år dödats vid trafikolyckor i Sverige — en alldeles för hög siffra för vårt lilla folk. Den visar utan vidare, att det är något som är på tok i trafiken. Antingen är det fel på själva lagarna eller också är svensken undermålig som bilförare. Vi tror att det största felet finns i lagstiftningen. Är hastigheten fri, så kommer det oundvikligen att finnas folk som kör för fort.

Om det nu måste bli en fartbegränsning, är detta en följd av att vägarna fått förfalla, anser Afton-Bladet. Men detta är naturligtvis att förväxla orsak och verkan. Anledningen till återinförande av maximifart blir uteslutande, att motorförarna mer och mer kör ihjäl sig själva och andra. Det är sant, att en bil, som körs med 100 kilometers fart, lätt kan hoppa på tvären, om vägen är korrugerad. Men den hastigheten är livsfarlig även om vägen är aldrig så bra. Och om bilisterna kör med 100 kilometer på en korrugerad grusväg, kommer de då inte att köra med 120 eller mer på en bra betongväg? Säkert. Och då är risken för att de skall köra ihjäl sig eller andra ännu större. Det är nämligen just farten som dödar.

De allra flesta motorcykelolyckor beror på för hög hastighet. Kör man endast måttligt fort, behöver inte vare sig en kollision eller en dikeskörning betyda döden. Men om farten är 100 km. är det blott små utsikter att de åkande eller påkörda skall klara sig från äventyret med livet i behåll. Vidare växer risken för att det skall inträffa en olycka över huvud taget jämsides med hastighetsökningen. Om man råkar komma ner mot vägkanten, kan man hinna hål a upp bilen, om det inte går för fort. Med hög hastighet finns inte denna chans.

Det är inte så länge sedan hastigheten släpptes fri på våra vägar. Det betraktades den gången som ett framsteg, vilket det nog också var. Fartbegränsningen hade då blivit en s. k. papperslag, d. v. s. en lag som ingen rättade sig efter. I de fall, då olyckor inträffade, måste lagen ha sin gång, och den som då kört för fort fick stå i sticket på ett man kan gott säga orättvist sätt, eftersom ingen fordrade, att lagen skulle efterlevas om allt gick bra. Nyligen hölls i Stockholm en s. k. trafikriksdag, där flera talare pläderade för fartbegränsning. Deras tal betecknades t. o. m. av dem själva som reaktionärt.

Men var det reaktionärt? Knappast. Införande av fartbegränsning skulle ju betyda en återgång till det gamla. Det är sant. Men nu har vi erfarenhet av att motorförarna icke håller måttet för fri hastighet. Frihet är det bästa ting även när det gäller trafiken men om denna frihet betyder en ständigt stigande olyckskurva, måste den offras.

Vad vinner vi på denna livsfarligt höga hastighet? Ingenting, absolut ingenting. Bilar körs vid olyckshändelser sönder för över en miljon om året. Vid lägre fart kunde denna siffra bringas ner väsentligt. Vidare skulle bilarna över lag få en längre livslängd, om de kördes mindre fort. Just farten innebär en svår påfrestning för dem, särskilt om vägarna är dåliga. Men vi förlorar oerhört mycket på denna hastighet. Hundratals familjeförsörjare och andra människor i sin bästa ålder körs ihjäl. Tusentals andra får ligga på våra överbelagda sjukhus och många av dem förvandlas till invalider för livet.

Nej, vi vinner ingenting på att köra för fort. En och annan säger kanske, att han vinner tid. Men dessa motorister, som "flyger" fram längs vägarna, har de i själva verket så brått? Är det inte en stor del av dem nöjesåkare som är ute bara för att njuta av att köra sina nya fartvidunder? Jo, säkert. De har inte brådare än att de skulle hinna att åka lite mindre fort. Kanske förhåller det sig så, att den som är ansvarskännande och vet att han för sin familjs och sitt företags skull måste uträtta mycket arbete, kör sakta just för att han inte skall behöva förlora tid genom att ligga på lasarett efter en olyckshändelse.

Nu har det meddelats, att ett anslag på en miljon kr. begärts för trafikpropaganda. Det är nog så bra. Men om bara en tiondedel av motorförarna är så funtade, att de blankt ger katten i all trafikpropaganda, då minskas därmed betydligt värdet av det hela den stora och dyra propagandaapparaten. Om a l l a motorförarna skall kunna förmås att köra vettigt och hänsynsfullt, då räcker det förmodligen inte med mindre än en lagstiftning med klara och otvetydiga bestämmelser. Och med kontroll på att den efterlevs.

Hur långt man bör gå vid en hastighetsbegränsning kan ju diskuteras. I större delen av Amerikas Förenta Stater är maximifarten 60 km. Det är ju inte alls nödvändigt, att gränsen bör bli densamma här. Man kan ju tänka på t. ex. 70 eller 75 km. Och det bör inte vara samma hastighet för a l a vägar. På en bred och rak autostrada kan man utan risk köra fortare än på en krokig byväg. Man kan f. ö. börja med att bromsa in farten en liten smula blott för vägar inom tättbebyggda samhällen.

Allt tyder nu på att en fartbegränsning blir oundviklig, förr eller senare. Frågan synes nu närmast vara, hur många hundra eller tusen människor som skall offras innan denna reform kommer. Redan nu har trafikdöden nått en sådan omfattning, att fartbegränsning måste betraktas som en reform och icke som en reaktionär åtgärd.

G. B—d.

LAHOLM

Laholms folkpensionärers förening
har hållit sitt kvartalsmöte. Mötet öppnades av ordf. Sven Johansson som hälsade välkommen. Därefter behandlades skrivelser och cirkulär. Mötet beslöt att inte sända något ombud till distriktsmötet i Göteborg den 14/10 på grund av kostnaden för en sådan resa. En medlem, J. Selander, skänkte en egenhändigt gjord väderkvarn till ett lotteri att förstärka kassan. Föreningen hade även fått en vacker keramiksak av fabr. O. Larsson. Mötet avslutades med ett trevligt samkväm.

Bil körde i diket vid Månstorp.
En egendomlig körning presterade i går em. en Göteborgsbilist. Han körde nämligen av Månstorpsvägen söder om lantbrukare Erik Magnussons gård, fortsatte en bra bit i dike och åker och körde slutligen emot en telefonstolpe, varvid vänstra sidan av bilen skadades och båda skärmarna tillbucklades. Enligt vad föraren uppger för polisen skulle dikeskörningen ha skett omedelbart efter möte med annan bil och orsakats av det vägskrap, som efter hyvling av vägen låg just vid dikeskanten. När bilen kommit ut i detsamma hade föraren förlorat herraväldet över den. Huruvida den mötande bilen fanns i verkligheten blev dock inte riktigt klarlagt. Händelsen inträffade kl. 15.30 och polisen i Laholm är tacksam om den mötande bilisten ville ge sig tillkänna.

JAKTGEVÄR
STUDSARE
och
AMMUNITION
stor sortering i
A.-B. LAHOLMS JÄRNHANDEL.
Tel. 134 o. 204 Laholm.

Kristianstads läns landsting
har valt nytt presidium. Till ordförande efter riksdagsman L. A. Björklund, Hässleholm, som lämnat tinget, utsågs riksdagsman Nestor Hammarlund, Errarp och till v. ordf. efter hr Hammarlund drätseldirektör Einar Pettersson, Kristianstad.

Tingets största parti socialdemokraterna nöjde sig alltså med vice ordförandeposten och saluterade mångårige vice ordföranden-bondeförbundaren genom att låta honom avancera till ordförande.

I finansutskottet valdes bl. a. Paul Hammarlund, Båstad.

På tisdagen gjorde landstinget en utflykt till Österlen och i går började förhandlingarna, vilka beräknas pågå även i dag.

Chaufför drunknade då lastbilsfärja sjönk med 7 man
En person förolyckades och sex andra svävade i uppenbar livsfara då färjan till Södra Finnö i Östergötland på söndagen kantrade och sjönk tillsammans med en stor lastbil.

Fyra personer följde lastbilen i djupet, men av dessa lyckades två, däribland chaufförens maka, ta sig upp och räddades. Dessförinnan hade färjkarlen och två andra personer på färjan lyckats ta sig i land.

Då man upptäckte att föraren av lastbilen och dennes elvaåriga dotter var kvar i djupet kastade sig en av de räddade fastighetbokhållare Elof Westin från Linköping åter i vattnet och lyckades få tag i flickans hår och rädda henne upp till ytan. Föraren, 37-årige lastbilschaufför Erik Ekholm, anställd vid Bloms lastbilsåkeri i Linköping, fick man emellertid aldrig upp. Han sörjes närmast av sin räddade maka och dotter.

Den kantrade färjan bärgades på söndagskvällen av vägförvaltningen men är illa tilltygad. Ännu sent på natten hade man icke lyckats få upp lastbilen.

SJ prövar indiska stenkol.
För att utröna indiska stenkols lämplighet som bränsle på tåglok har järnvägsstyrelsen anbefallt eldningsprov på 25:e maskinsektionen, Borås. Ett parti stenkol om c:a 50 ton kommer att sändas till Halmstads lokstation för att användas i tågtjänst på lämplig linje.

Polisen för den kommunala linjen.
Svenska polisförbundet vill att polisväsendet skall förbli en kommunalangelägenhet. Med hänsyn till svenskt tänkesätt i frågor rörande förhållandet till allmänheten, torde polisens förankring hos allmänheten såsom ett samhällsbevarande och medborgarna tjänande organ vinna på att polisväsendets upprätthållande i huvudsak förblir en kommunal angelägenhet. Ett förstatligande och därmed avskaffandet av det kommunala inflytandet kommer att fjärma polisen från den nära kontakt den nu har med allmänheten genom de förtroendevalda ledamöterna i kommunernas nämnder och styrelser. Därför kan förbundet inte tillråda att man riktar in sig på ett nytt system i helt statlig regi. I dagens läge gagnar man polisväsendet bäst genom att inskränka sig till reformer som syftar till ett förbättrande av den nuvarande organisationsformen i de avseenden, där de väsentliga bristerna framträtt.

En verklig rekordmorot
har man hittat hos lantbrukaren Gottfrid Nilsson, Pershult, Växtorp. Den vägde 6 hg och var en verklig bjässe. Finns det någon som kan slå detta glänsande rekord?

SJ:s materielanskaffning.
Järnvägsstyrelsen har anvisat närmare 10 milj. kr åt SJ:s distriktsschefer för materielanskaffningar innevarande budget år. Bl. a. blir det anslag med 26,000 kr till en skåprälsbil för Laholms driftverkstad, 18,900 kr till tre motordressiner till banavdelningarna i Halmstad, Varberg och Hillared, 17,500 kr till en elektrisk kolgivningskran och 27,000 kr till en sänkgravsdomkraft för lokstationen i Halmstad, 5,000 kr till ett kompressoraggregat för lokstationen i Falkenberg och 15,000 kr till en biljettmaskin för Falkenbergs station, 32,000 kr till ett par gaffeltruckar för Värnamo station och Halmstad C samt 90,000 kr till ett par större redan beställda biljettmaskiner för Halmstad C.

Halmstadsinbrott uppklaras engros
En 27-årig eldare Erik Arne Nordendahl fr. Göteborg häktades på onsdagen vid Halmstads rådhusrätt för omkring 15 inbrott i Halmstad, Tylösand, Göteborg, Avesta och Ronneby.

Han hade avvikit från interneringsanstalten i Norrköping efter att ha suttit inne 5½ år för bl. a. rån och resande av livsfarligt vapen. Från Norrköping hade han begett sig till Stockholm, där han träffat en 23-årig frånskild fru, som gjorde honom sällskap på en stöldturné i landet. I några inbrott deltog kvinnan aktivt, men i de flesta fall hade hon endast gjort sig skyldig till häleri, då hon tagit emot pengar, smycken, kläder och matvaror. Hon hade under turnén fått utstå svåra umbäranden och var dessutom sjuklig. Kvinnan, som tidigare icke straffats, kunde inte ge någon annan förklaring till att hon slagit sällskap med Nordendahl än att hon saknat medel och inte fått tillfälle att dra sig undan. Hon slapp häkte och fick tillåtelse att återvända till Stockholm, där hon får anställning som kontorist hos en släkting. Rätten ansåg att hon helt stått under Nordendahls inflytande.

Studiekostnader och beskattning.
Sedan länsstyrelsen genom remiss av den 2 juni 1951 anmodats avgiva yttrande över ett av 1944 års allmänna skattekommitté avgivet betänkande angående studiekostnaders behandling i beskattningshänseende, anför länsstyrelsen bl. a. följande.

En skattskyldig, som under studietiden åtnjutit underhåll av sina föräldrar, får enligt förslaget icke tillgodoräkna sig underhållskostnaderna som avdragsgill studieskuld.

Det synes icke rättvist att vederbörande skola komma i ett sämre läge i skattehänseende än i de fall, då föräldrarna förbruka sina inkomster respektive tillgångar för annat ändamål och barnet får studera på skuld. Om sonen eller dottern utställer en revers till fadern före studiernas avslutande i avsikt att sedan få åtnjuta avdrag för skulden vid taxeringen, kan detta i varje fall icke synas ur beskattningssynpunkt mera omoraliskt än systemet med benefika skuldebrev till barn, ett system som särskilt på senare tid tillämpas i stor omfattning i syfte att vinna skattelättnader.

Störer jämlikhet och rättvisa i nu berörda hänseenden kommer att vinnas, om rätten till avdrag för periodiska understöd utvidgas till att avse jämväl underhåll till barn, som studera.

Biograferna

Centrum Tel. 18
Torsd., fred., lörd. kl. 8
Sönd. 3, 6 o. 8
Barnbiljetter endast kl. 3.

Ur vattnet i elden
ESTHER WILLIAMS
VAN JOHNSON.

Scala
Lördag kl. 8.
Söndag 6 o. 8
Barnförbj.

Panik på öppen gata
RICHARD WIDMARK

NYE I 16-CHEFEN:

Enighet och samförstånd - vår lösen

Enighet och samförstånd bör vara vår lösen, sade nye I 16-chefen, överste Petrus Lande, när han på tisdagen för första gången tog emot regementets personal. Kl. 16 skulle den högtidliga ceremonien äga rum, och den stora kasernklockan klämtade just sitt andra slag av fyra, när översten trädde fram för sitt kompanis uppställda regemente, som avlämnades av överstelöjtnant Borgquist.

Efter parad för fanan hälsade överste Lande regementet med ett kort, kärnfullt tal.

— Jag uttalar först min stora glädje och tacksamhet för att jag fått äran mottaga chefskapet över detta gamla ärorika regemente. Jag vet, att regementet under tidigare chefer, inte minst under min företrädare, erhållit det bästa erkännande för god krigsmannaanda och gott soldatmässigt uppträdande sade översten. Det kommer att vara mig angeläget att göra mitt bästa för att detta goda omdöme om regementet även i fortsättningen skall bestå. Jag räknar med att befälet skall medverka till att alla underlydande behandlas rättvist och ärligt.

— Ni värnpliktiga måste förstå, att befälet gör sitt bästa för er och vårt försvar. Samtidigt måte ni vara medvetna om att utbildningen kräver hårdhet och uthållighet av envar.

Enighet och samförtånd bör vara vår lösen. Det gäller att ytterligare förbättra hållning och anda inom krigsmakten. De brister, som finnas måste vi gemensamt söka övervinna genom ärligt uppträdande, god uthållighet i all vår tjänst, genom klok hushållning med statens medel och genom ständig omvårdnad om utrustning och vapen. Obrottslig lydnad och friska initiativ bör kännetecka vår gärning som ärliga krigsmän.

Ränneslöv

En sångafton
kommer att anordnas i Edenberga skyttepaviljong i morgon kväll. Det är lutsångaren Allan Jerbo som kommer med programmet: Fr. riddarballaden till den nutida schlagern. Arrangör är Ränneslövs föreläsningsförening. En trevlig afton kan förväntas varför ett besök ej gärna bör försummas. Se vidare annons!

Predikoturer

Sion, Laholm, Godtemplarlokalen Torsdag kl. 19.30. Väckelsemöte. Pastor G. Byrstam från Gotland.
Skogaby, Godtemplarlokalen Fredag kl. 19.30 Väckelsemöte Pastor G. Byrstam, Jeppsson.
Vallberga Missionshemmet. Söndag kl. 10 s.-skola i övrigt se Halmstad.
Kornhult: Predikan hos H. Persson fredag kl. 19 av Carl Paulsson.

Vi stå inför den mörkare årstiden med dess trivsamma hemmakvällar. Nu är rätta tiden att välja bland höstens hemtextilier.

Bemärk Larssons stora urval av

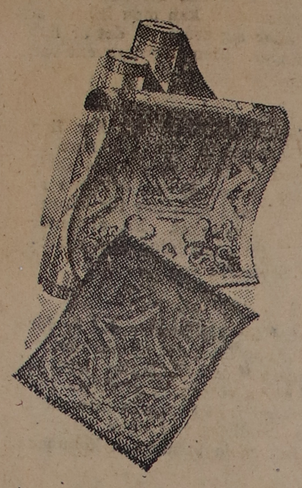

MATTOR

Ylleaxminster
Storlek:

c:a 140×200 cm.	134.-	155.-	182.-
170×240 „	205.-	230.-	266.-
200×300 „	238.-	285.-	360.-
250×350 „	393.-	480.-	525.-

Yllewilton

c:a 140×200 cm.	184.-	235.-	255.-
170×240 „	280.-	331.-	343.-
200×300 „	295.-	385.-	415.-
230×315 „	405.-	440.-	490.-

Ylleflossa

c:a 140×200 cm.	158.-	169.-	193.-
170×240 „	189.-	230.-	276.-
200×300 „	210.-	330.-	412.-

GARDINER

Låt en dekorativ gardinuppsättning ge liv åt Edra fönster. Larssons har många förslag.

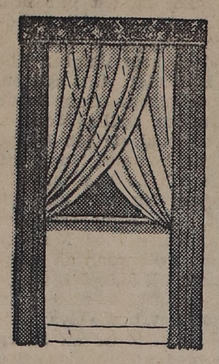

Markisette, pr met. 4.65 5.70 7.00
Tyllgardiner, släta, pr met. 5.55 6.85
Tyllgardiner, mönstrade pr met 10.00 12.00 14.50
Voall, pr met. 4.45 5.85 7.10
Sidogardiner, pr met. 7.40 9.60 11.20 13.20
Kretonggardiner, c:a 85 cm. br., pr met. 3.60 5.70 7.00
Kretonggardiner, c:a 125 cm. br., pr met. 6.80 8.10 10.45

Se specialskyltningen med höstens nyheter.

Larssons Mattaffär

Tel. 18465 HALMSTAD Klammerdammsgatan 4

Första dagen som inrikesminister

Gunnar Hedlund i Rådom har tillträtt tjänsten i inrikesdepartementet och här ses det nya statsrådet i sitt tjänsterum på måndagen.

Senaste nytt:

Mystiskt kommunistbudskap till Ridgway pr helikopter

NY ALLIERAD OFFENSIV HAR INLETTS I DAG.

TOKIO i dag. (TT. fr. Reuter.)

Samtidigt som FN-styrkorna trängde framåt på centralfronten i en ny offensiv på torsdagen fick general Ridgway överraskande ett budskap från kommunisterna, vilket hämtades av FN:s sambandsofficerare i helikoptrar från Panmunjom i utkanten av Kæsongområdet. Innehållet i budskapet, som överlämnades på torsdagsförmiddagen, på de kommunistiska överbefälhavarnas vägnar, har ännu inte avslöjats.

Några timmar före sambandsofficerarnas återkomst lämnade högkvarteret de första rapporterna om den nya allierade offensiven i Korangpori—Jonchon-området. Kommunisterna kämpar ståndaktigt för att hindra de allierade att tränga fram.

Senare betkampanj ger mer socker ur betorna

MALMÖ i dag. (TT)

Vi har i år skjutit på betkampanjen för att få mer socker i betorna, framhåller överingenjör Wintzell i Sockerbolaget för Sk. D. Detta har nog varit välbetänkt, ty jag tror att sockerhalten ökas genom den sista tidens soliga väder. Totalt räkna vi dock med mindre sockerskörd än förra året eller med 300.000 ton mot 312.000.

Vid Hököpinge sockerbruk som startade kampanjen på onsdagen, visar proven en sockerhalt på 17 procen, vilket enligt disponent Sven Månsson får anses vara bra för i år.

Hemsk upplevelse vid Halmstad då flygare mötte himlafenomen

ÄNGELHOLM (TT).

— Jag satt i mitt flygplan 3,000 meter över havet vid Halmstad på väg mot Göteborg, då jag fick syn på... Ja, en glödande boll, som åkte i ungefär 30 graders vinkel ned mot jordytan.

Den befann sig mycket lån borta, antagligen någonstans över Danmark, och tar vi trafikledartornet och fältet på F 14, så var det i riktning 270 grader därifrån, som jag fick min egendomliga upplevelse. Den glödande bollen utstrålade en enorm ljusstyrka och lämnade en ganska kraftig kondensationsstrimma efter sig i det luftlager, som den genomfor. Det verkade som om eldklotet exploderade och stora stycken slets loss från det.

Det är kapten Stig Sjöholm på Barkåkraflottiljen som för NST berättar ovanstående om det eldklot som han och många aldra vid 18-tiden på tisdagen upptäckte på himlen. — När jag tappade kontakten med bollen, omtalar Kapten Sjöholm vidare, bara försvann den. Det troliga är väl att när en sådan där tingest kommer ned i tätare luftlager, så upplöses den eller exploderar. Någon smäll kunde emellertid inte jag uppfatta från flygplanet.

Det lysande klot som på tisdagskvällen iakttogs över flera platser i östra Danmark visade sig också över Bornholm men där vägrar man att tro att det rörde sig om en meteor. Man anser i stället att det var en raket av ungefär samma typ som de V-vapen som tyskarna använde under kriget och som avsköts från Peenemünde och flera gånger observerades över Bornholm och farvattnen kring ön.

Sjöfolk berättar ofta att de ser liknande himlafenomen i södra och östra Östersjön och de tvivlar inte på att det är fråga om ryska raketer som avfyras från den nordtyska och polska kusten.

På onsdagsförmiddagen kunde major Bratt i försvarsstaben konstatera att det absolut rör sig om en meteor. Den har kommit norr om Bornholm och gått på västnordvästlig kurs och passerat mellan Ven och Halmstad. De tidsangivelser som lämnats tyder på så stor hastighet att det inte kan vara fråga om annat än en meteor. Den observerades praktistk taget samtidgt från Blekinge, Ven och Halmstad.

RLF och koalitionen. RLF-tidningen förbehåller sig rätten att bedöma den nya regeringen från synpunkten av vad den uträttar från fall till fall.

Tidningen skriver bl. a.:

Gent emot varje regering, hur den än på grundval av det för tillfället rådande parlamentariska läget eller andra omständigheter råkat bli sammansatt, är det RLF:s uppgift att i enlighet med gällande program och stadgar bevaka jordbrukets intressen. Parlamentariska lägen, regeringens sammansättning och politiska konstellationer kan snabbt skifta. De kan vara gynnsamma eller mindre gynnsamma ur jordbrukets och landsbygdens synpunkt. Principen för den fackliga jordbrukareorganisationens hållning i dessa från tid till annan skiftande lägen måste vara att med utgångspunkt från den programmatiskt fastslagna partipolitiska obundenheten hävda jordbrukets intressen i förhållande till staten, detta oavsett vem eller vilka som för tillfället företräder staten!

Bondeförbundsledaren dr Hedlund förklarade redan på lördagskvällen i ett tal i Stockholm, att den nya regeringen inte begär bättre än att bli bedömd efter sina gärningar. Det är en i alla avseenden rimlig och oantastlig begäran, som vi lovar att för vår del med nöje tillmötesgå.

Det bör emellertid vara rimligt att tänka sig att den nya regeringens gärningar skall ur det svenska jordbrukets synpunkt bli sådana, att den kommer att förtjäna en åtskilligt mildare behandling än den som vi tidigare i många fall nödgats bestå enpartiregeringen. Det synes oss t. ex. rimligt att anta, att det skall bli lättare för jordbrukets förhandlingsdelegation att i prisfrågorna uppnå tillfredsställande resultat, då på andra sidan om bordet sitter den tidigare ordföranden i Sveriges lantbruksförbund och i förhandlingsdelegationen, hr Sam B. Norup. Det bör kunna förutses att den politiska uppgörelse, som nu träffats, innehåller klausuler, som sätter den nye jordbruksministern i tillfälle att i sådana sammanhang uppträda på ett positivt sätt. I motsatt fall borde inte och hade väl inte heller denna uppgörelse på det politiska planet kommit till stånd.

Skulle de förhoppningar, som RLF, mot bakgrunden av vad ovan sagts, anser sig ha rätt att hysa ifråga om regeringens handlande trots allt svikas, kommer den fria och obundna kritiken från den i förhållande till staten och statens organ fristående fackliga organisationen att utövas mot denna regering lika väl som mot varje annan regering.

Den olympiska elden förs genom Sverige till Finland

STOCKHOLM i dag, (TT.)

Den olympiska elden skall tändas av solen på Olympos och föras med flyg till Köpenham. Därifrån åker den färja till Malmö, upplyser Sv. D., och föres av svenskar från hand till hand genom hela Sverige till Torneå, där de olympiska värdarna tar hand om den och transporterar den till Helsingfors olympiska stadion. Facklan skall gå genom 33 svenska städer och en natt skall elden brinna från tornet på Stockholms olympiska stadion. Man hoppas att uteslutande före detta olympier skall föra elden genom Sverige.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

70 år

fyller i morgon lantbr. Ludvig Danielsson, Flygholmen, Hishult. D. har ett lantbruk i Flygholmen och är känd som en skötsam och driftig lantbrukare.

Sextioåring

Folkskollärare
ARTUR HAMNÖ,
Veinge.

I sextioåringarnas led ingår i morgon folkskolläraren Artur Hamnö, Veinge by.

Jubilaren är född i Hamneda i Småland och avlade 1917 folkskollärareexamen i Växiö. Samma år tillträdde han befattningen som lärare vid skolan i Veinge by och denna innehar han alltjämt. Han kan sålunda se tillbaka på en 34-årig lärargärning vid samma skola. Och som lärare har Hamnö gjort sig känd och aktad som en utomordentlig pedagog och tacksamheten mot honom från de många årskullar, som han lotsat genom skolan, är också mycket stor.

Hamnö har också ägnat sitt allra största intresse åt sin skola och endast i undantagsfall tagit emot andra uppdrag. Helt har han givetvis inte kunnat undgå dem och sålunda har han tidigare varit ledamot i kommunalfullmäktige, kyrkofullmäktige, pastoratsfullmäktige och skolstyrelse, vilka uppdrag han numera lämnat. Han är dock fortfarande ordförande i familjebidragsnämnden.

Personligen är folkskollärare Hamnö en försynt och kultiverad man och han har för sina gedigna egenskaper blivit högt skattad i bygden. Från en stor vänkrets kommer det säkerligen många hyllningar på högtidsdagen.

60 år

fyller i morgon förste byråingenjören Ernfrid Högbeck i kungl. marinförvaltningen. Jubilaren är född i Slättaryd, Västra Karup.

60 år

fyller den 6 oktober hemmansägaren Hilma Larsson, Ekön, Västregård, Hinneryd.

60 år

fyller den 9 oktober herr Karl Gustafsson, Björkelund, Hinneryd.

50 år

fyller den 8 oktober hemmansägaren Josef Salomonsson, Ryd, Hinneryd.

HUGO JÖNSSON *När det gäller kläder*

Tel. 211 BÅSTAD.

HYLLNINGAR

— Fru Eva Larsson, Hishult, blev på sin 50-årsdag i går föremål för hjärtliga hyllningar. Tidigt på morgonen uppvaktade familjen med värdefulla presenter, bl. a. familjebibel, guldarmbandsur, tvättmaskin samt spett kaka. Betaniaförsamlingen uppvaktade med sång och textad adress och subskriberad penningsumma. Grannar och vänner överlämnade senare på dagen presenter i form av kontanter, blommor och bakverk. Många telegram anlände.

Båstad

Kommunalfullmäktige

i Båstads köping hade i måndags sammanträde under ordf.-skap av kamrer Ph. Hjorth. Fullmäkt. hade därefter att yttra sig över de besvär som hrr Ströbeck och Gerding anfört över valet till beredningsnämnd för den nu förestående allmänna fastighetstaxeringen. Motiveringen till besvären hade varit, dels att någon representant för köpmannakåren icke kommit med i nämnden och dels att proceduren vid valet icke varit så helt riktig. Ordf. hr Hjorth bestred det sistnämnda och framhöll att han varit i sin fulla rätt då han förklarat valet skulle ske medelst sluten omröstning. Hr Ströbeck yrkade på bifall till klagomålen. Hr Oskar Carlsson påpekade svårigheten för ledamöterna att då vid val ett flertal kandidater föreslås hålla samtliga namn i huvudet och efterlyste fördenskull en svart tavla, där kandidaternas namn kunde antecknas.

DÖDSFALL

Oscar Johansson. Ett dödsbud, som kommer att väcka stor förstämning i Hishultsbygden, mälde i går att fabrikör Oscar Johansson, Flygholmen, helt hastigt gått ur tiden i en ålder av nyligen fyllda 68 år. Han arbetade som vanligt på förmiddagen men gick hem för att vila sig och då kom döden helt hastigt.

Johansson var född i Flygholmen men reste i unga år till Amerika. Efter hemkomsten därifrån övertog han fädernegården och satte där upp en snickerifabrik, som han drev upp betydligt. Han var känd som en mycket duktig yrkesman och hans arbeten voro alltid av högsta kvalitet.

Med Oscar Johansson gick en verklig hedersman ur tiden. Snäll, vänlig och tillmötesgående mot alla åtnjöt han enbart vänskap och aktning och sorgen vid hans hastiga bortgång är därför mycket stor. Närmast sörjande äro hustrun, en dotter och fyra söner, vilka alla vistas hemma samt syskon.

Ett familjefoto
blir alltid av stort värde för Eder själv o. Edra anhöriga. Låt oss ta det på ateljén eller i hemmet.
WENNSTRÖMS EFTR.
Fotograf B. Dahlquist.
Stat-gat. 5 Laholm tel. 152

Hinneryd

Familjehögtid i Hinneryd.

Hinneryds SLKF hade i söndags sin månatliga kyrksöndag och hade i anslutning till denna anordnat ett samkväm i Gustafsborg. Högtiden började med barngudstjänst i kyrkan, där en mycket talrik menighet kommit samman, varibland märktes många Traryds-bor. Gudstjänsten förrättades av pastorsadjunkten Bengt Andersson. Kollekt upptogs till Kyrkosångens vänner i Växjö stift och inbringade 83 kronor. Efter gudstjänstens slut skedde inskrivning av årets konfirmander. Samling ägde därpå rum i bygdegården Gustafsborg, där festligt dukade kaffebord väntade. Ordföranden fru Eva Rosén, Ryd, hälsade välkommen. Musik utfördes av lantbrukaren Manfred Johansson, Ryd, och ombudsmannen David Andersson, Vivljunga, vilka spelade fiol. Sång utfördes av fruarna Linnéa Andersson, Skararp, och Eva Rosén, samt hr Manfred Johansson. Pastor Bengt Andersson berättade med hjälp av ljusbilder om den svenska söndagsskolans hundraåriga historia. Fru Eva Rosén tackade i anslutning härtill å mödrarnas vägnar söndagsskolans arbetare för den möda de lägga ned på barnens kristna fostran. Hemmansägaren Axel Månsson, Språxhult, föredrog valda partier ur Bondeförbundets historia, varefter den lyckade familjehögtiden avslutades.

Kyrkomusikertjänsten i Hinneryd.

Domkapitlet i Växjö har fastställt förslag till instruktion för kyrkomusikertjänsten i Hinneryds kyrkomusikerdistrikt, även som medgivit att tjänsten får ledigförklaras.

65 milj. kr upp i rök i augusti

Nytt svenskt rökrekord.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Svenska folket har enligt DN satt ett nytt rökrekord. Under augusti konsumerades tobaksvaror för 65,8 milj. kr. Sedan årets början fram till 1 sept. var tobaksmonopolets omsättning 430,2 miljoner kr eller 14,6 procent mer än motsvarande tid i fjor. Cigarrettkonsumtionen har under tiden ökat med 0,4 procent.

Olycka på Linverket i morse

Truck-förare halkade och kom under fordonet.

En elakartad olyckshändelse inträffade strax före klockan åtta i dag på morgonen på linberedningsverket i Laholm. En av de anställda Bertil Lindgren körde en elektriskt driven truck. Föraren står på en fotbräda och det bar sig inte bättre än att Lindgren halkade och kom ner under trucken, som fortsatte sin färd. Lindgren ådrog sig därvid ett komplicerat benbrott. Han fördes först till Laholms sjukstuga, där stödförband anlades, varefter han fördes till Halmstads lasarett. Lindgren är i 25-årsåldern.

Du som är befäl
inom civilförsvaret har ansvar för många människoliv och stora materiella värden. Förkovra Dig på kostnadsfria kurser inom Din luftskyddsförening.

SOLBRÄND

Brev från en stadsgosse på landet: ... och så har vi en katt här på gården som ligger och lapar sol hela dagarna, det är därför han är så röd på tungan, säger dom ...

*

— Tant, sa inte tant att jag skulle få kronan som tant tappade på golvet, ifall jag hittade den.

— Jo, min lilla vän.

— Då är tant skyldig mig nittiofem ören för det var bara en femöring.

Ordf. omtalade att han fått en särskild anmodan från länsstyrelsen att klassificera de vid det omtvistade valet utsedda kandidaterna, vilket också fullmäktige därefter gjorde. Efter votering beslöt man med 14 röster mot 3 som yttrande yrka på att förut fattade beslutet och valet av beredningsnämnd skulle stå fast.

Till ledamöter att deltaga i val av vägnämnd utsågs hrr Fredrik Kristiansson och Philip Hjorth med hrr Frans Carlsson och Sten Månsson som suppl. På ansökan av lantbr. W. Svensson beslöt fullm. för utbyggnad av elledning till Sinarp, som kostnads beräknats till kr. 3.300, bidraga med kr. 1.300. På erbjudande av hr Rud. Bengtsson beslöt fullm. inköpa honom tillhörig allmänningsdel i Malens skog för kr. 2 per kvm. och anvisa kr. 875 för detta ändamål.

För uppläggandet av ett beredskapslager av ved beslöt fullmäktige köpa 100 kbm. pannved och härför anslå kr. 2.600.

Har Ni någon nyhet
att omtala, ring eller skriv till
LAHOLMS TIDNING
— ortens eget tidningsorgan.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

Textil & Handarbetsboden

Tel. 192 MARKARYD Tel. 192

DAMSTRUMPOR — DAMUNDERKLÄDER
Stor sortering i olika kvalitéer och prislägen.
Underkläder för barn — Handarbete — Garner.

Entusiasm, Framtidstro, Segervilja.

Markaryds SLU-avd. inbjuder till propagandamöte i Folkets Hus, Timsfors, lördagen den 6 okt. 1951 kl. 20,00.

Hjärtligt välkomna!

Finn Eder KOSTYM

i vår stora sortering av utmärkta och slitstarka kvalitéer.

Kamgarn i prisläge 158:—, 169:—, 181:—, 206:—, 240:—
Sportkostymer 134:—, 138:50

LINDBERGS
Markaryd

För höstens kyliga dagar

är det varmt och skönt med någonting stickat. Den högmoderna jumpern med polokrage har nu inkommit och finnes i färgerna svart, marin, grå och brun.

LINDBERGS
Markaryd.

Markaryds SLU-avd.
anordnar på lördag sitt propagandamöte och inbjuder därvid alla ungdomar till en trevlig kväll i Folkets Hus, Timsfors.

Bygdevägarna...

(Forts. från sidan 7)

inlägg i debatten beslöts med 19 röster mot 17 att bevilja det begärda beloppet för förutnämnda ändamål.

— Till S. Hallands skolfilmsförening anslogs 2,000 kr, till Husmodersnämnden 8,000 kr, till Hallands turisttrafikförening 2,000 kr, till kommunal tandvård 20,000 kr samt samma belopp till resebidrag i skoltandvård. Vidare fick Centrallasarettet i Halmstad 790,000 kr, för inrättande av centrallaboratorium och skyddsrum och 665,000 kr beviljades till gäldande av pensionsavgifter m. m.

Ungdomsnämnden fick inte förhöjt anslag

Hallands ungdomsnämnd hade begärt ett anslag av 5,000 kr men utskottet föreslog hittillsvarande 4,000 kr.

Hr Antonsson yrkade bifall till det högre anslaget under motivering att det kommer till nytta för ungdomen. 1,000-tals ungdomar arbetar varje år med klubbodling och skaffar sig därigenom praktisk färdighet, som bör uppskattas. Han ansåg att medlen kom till verkligt god nytta. Frågan föranledde votering. Tinget beslöt med 24 röster mot 13 att bevilja 4,000 kr.

Bättre ekonomi vid Plönninge

Vid behandling av förvaltningsberättelsen för Plönninge lantmannaskola hade utskottet påpekat, att man borde se till att det ekonomiska resultatet av driften blev bättre.

Hr Gustav Nilsson ville i egenskap av ledamot av styrelsen för landstinget intyga, att man kommer att göra vad som är möjligt för att få bättre ekonomiskt resultat. Han ville dock påminna, att det inte är riktigt detsamma att driva ett skoljordbruk som ett enskilt jordbruk.

Naturen förlåter inga misstag. Hennes ja är ja och hennes nej är nej.

Den som bär högmod i sin själ, finner besynnerliga anledningar till att yvas.

Hälsovårdsnämnden i Markaryds köping

har vid sammanträde beslutat att höja avgifterna för köttbesiktningen. Höjningen kommer att bliva 2 kr. för storboskap till 7 kr., större kalv höjes från 1.50 till 2.50 och svin från 3 till 5 kr. Man har beräknat att inkomsterna skall sluta på 6.852 kr. Utgifterna går löst på 6.860 kr. och underskottet 8 kr. kommer man att utdebitera i hälsovårdsnämndens stat.

Taxehöjningen motiveras med att köttbesiktningsbyrån uteslutande anlitas av personer från andra kommuner och anser man då att det är riktigt att dessa betalar kostnaderna än att underskotten på rörelsen uttaxeras bland köpingens skattebetalare.

Markaryds Bridgeklubb

har, som vi tidigare meddelat beslutat att deltaga i Skåneserien div. III nordöstra gruppen och i dagarna har spelordningen offentliggjorts. Markaryd startar således med att spela sin första match innevarande månad i Vinslöv och sedan följer ytterligare två bortamatcher mot Bjärnum och Älmhult. Det blir bara två hemmamatcher och dessa spelas mot Vittsjö och Tyringe.

TIGERN PÅ VITA DUKEN ÄR EJ DJURFILM.

Franske författaren och filmmannen Gilbert Proteau förbereder en montagefilm om Frankrikes berömde statsman Georges Clémenceau, även kallad Tigern, död 1929 efter att ha varit en av tredje republikens främste regeringsledamöter och framgångsrik krigspolitiker.

En fransk tidning svarar för sanningshalten i följande historia med anledning av denna film. Då Proteau föreslog en fransk filmproducent att inspela en film om Tigern, svarade denne att "fransmännen tycker inte om dokumentärfilmer, i synnerhet då det är fråga om djurfilmer. Djungelfilmer har med mycket få undantag aldrig bivit några succéer här hemma!"

OLJETVISTEN har dragits inför FN i New York, sedan det visat sig omöjligt att få en uppgörelse till stånd. I England har beslutet att föra konflikten inför FN föregåtts av allvarliga konferenser vid Downing Street. Här ses försvarsminister Shinwell lämna No 10 efter en överläggning, av bilden att döma inte särskilt nedstämd.

Nordenafton i Kungsbacka.

De nordiska länderna äro landskap och vi är brödrafolk i det större landskapet Norden, yttrade pol. mag. Lars Liljeström från Finland vid en nordisk afton som kungsbackavadelningen av föreningen Norden i går kväll hade i Stadshotellets festsal med en publik på över 300 personer. Magister Liljeström betonade i sitt anförande vikten av det nordiska samarbetet och för att det skall bli just så effektivt som vårt mål är så behövs kanske främst att allmänheten lär känna sina broderfolk. Det är försvinnande få som vet mycket mer än namnet och det geografiska läget på de övriga nordiska länderna.

Programmet i övrigt upptog hälsningsanförande av nordenföreningens ordförande red. Syig Tornehed samt ett gedigert underhållningsprogram med deklamation, musik och sångmelodi m. m. under medverkan av bl. a. Norra Hallands körsällskap, folkdansuppvisning av Vallda folkdanslag och folkvisedanser av Kungsbacka URK-are.

Linstudiecirklar

Av linexpert A. G. VAN KEERSBULCK, Laholm

I den intressanta tidskriften La Revue du Lin (Fleur Bleue) nr. 13, dec. 1950, som utges i Frankrike, meddelades att inom de Confédéretion Internationale du Lin et du Chanvre) har bildats en internationell studiecirkel för lin och hampa. Därvid voro från Belgien genast med några bemärkta linberednings- och linspinnerimän.

Den nya belgiska lintidskriften Wetenschappelijke en Technische Vlasberichten, nr 2, febr. 1951, som utkommer i Courtrai under ledning av Albert Dujardin, lärare vid Courtrais högre lin-läroverk och under auspicier av linberedareförbundet, meddelar att en belgisk linstudiecirkel är i vardande. Herr Leon Bernaert, en yngre representant av de belgiska linspinnerierna i Ghent, åtog sig giva intresserade önskade upplysningar.

I samband med ovanstående är möjligtvis följande synpunkter inte utan ett visst värde:

Sedan år 1940 har linlandet Holland sin första linyrkesskola i Standaarbuiten (Norra Brabant). År 1943 fick Holland sitt lininstitut i Wageningen. I Sverige har man ett linlaboratorium sedan år 1940, men efter en eldsvåda blev det nybyggt till ett modernt. Utan tvekan kan det jämföras med de lininstitut vi känna till. Danskarna har sitt i Viby (nära Aarhus) vid den stora LINUM-fabriken som är både linberedningsverk och spinneri, med mycket annat.

I alla länder där Lin och Hampa odlas och beredes finns liknande institutioner. Moskva har ett lininstitut. Tyskland hade det välkända Sorauinstitutet. I norra Irland sker, genom The Linen Industry Research Association, en bemärkt verksamhet ifråga om linförädling, forskning och utredning. Denna verksamhet samt yrkesutbildning har i varaktiga linländer alltid framstått som en absolut nödvändighet.

När det gällde yrkesutbildning, har man främst i Belgien sedan flera decennier, vid sidan av den privata yrkesutbildningen som skedde på linverken genom linberedarnas försorg, organiserat det stats- och provins understödda "lärlingsväsende" för den praktiska utbildningen av linets framtida hanterare, medan senare, som i Holland lägre och högre teoretisk yrkesundervisning, kom komplettera ansträngningarna, för att förvärva en verklig kunnig arbetar-, arbetsledare- och linberedarestam.

Vissa Söndags- och aftonkurser har i Belgien enligt Vlasberichten återupplivats just nu, i de stora linsamhällena kring Courtrai.

Även i Sverige har, när ännu inte a la lin- och hampberedningsverken hade kommit till eller startats, en sex-månaderskurs pågått under fil. dr Granhalls ledning och vissa av eleverna har f. n. alltjämt en bemärkt plats e ler arbetsledareställning inom det nya yrke de tillägnat sig (i den mån det var möjligt på sex månader), ty fortsatt praktiskt arbete har gjort resten.

I Belgien "last but not least" har nu ett lagförslag nedlagts i deputékammaren av f. d. linmannen Deconinck och linnevävaren Sercu. Om det antages skall äntligen Belgien ha sitt lininstitut. Förslaget gillas måhända inte helt av linberedareförbundet, men ändå vill detta komma till nära samma resultat + till en koordination av allt som redan finns i landet ifråga om forskning, utredning och utbildning på linets område.

De många problemen som upp stå inom lin- och hampodlingen och beredningen, spinning, vävning, kräva dessutom ett ständigt studium. Alla som syssla med lin och hampa speciellt de ledande och även de män som intaga en specialistställning — och det gör både odlare och en del inom själva lin- och hampverken — bör hålla sig "à jour" med problemen. Detta går inte utan studier.

Därför vore det önskvärt att någon tog initiativet för att bilda en svensk och en dansk studiecirkel, enligt iden som framförts på det internationella plan.

Dessutom vore det enligt min åsikt en bra sak, för nämnda två länders begränsade linodling och beredning — utan att glömma hampan — om någon slags yrkesutbildning kunde organiseras. Det är kanske ej möjligt eller nödvändigt att göra vad belgarna och holländarna realiserat på detta område, men till något system av yrkesundervisning bör man komma. Den 6-månaderskurs som pågick under krigsåren är kanske en tips i den vägen.

Man anser det ju möjligt att ha en bestående lin- och hampodling samt beredning här uppe. Då är ovanstående en nödvändighet, även detta skall man erfara.

Under två världskrig har man i England varit tvungen framkalla en stor linodling och beredning. Detta har krävt oerhörda kostnader. Så värst mycket är inte kvar i dag. Och de sista månaderna har England dvs. Belfast åter måst importera väldiga mängder linprodukter från Courtai, mot mycket höga priser för att tillåta sina linspinnerier lagra upp. År 1944 hade man i England, Skottland och norra Irland c:a 80.000 Ha linodling (spånadslin). Tänk hur annorlunda det hade varit för engelsmännen om de än i dag hade haft kvar odlingen om de under kriget upprättade stora linverken fått arbeta med full kapacitet. Den kritik som där har framkommit har visst någon grund. En numera välkänd och avliden spinneri-representant, Mr J. Houston, från Belfastområdet, har skrivit att det som fattades, var kunnighet i linets hantering, brist på denna kunnighet i den mån det behövdes, har gjort att man erhöll för dåliga resultat och odlarna har tröttnat. Jag skall inte förneka att även andra orsaker har inverkat, England har ju en stor befolkning, och behöver använda sin areal för föda.

I Sverige och Danmark har man dock, tycks det, planerat och organiserat bättre, och utsikter finns att inom ännu en tioårsperiod en linodling med beredning skall vara kvar, som är självbärande och som kan någorlunda täcka det stora behovet av linnevaror.

Tre ting äro enligt min mening nödvändiga för framtiden: A) fortsatt vetenskaplig forskning och utredning samt teknisk fulländning. B) det som framkommer här, eller i andra länder, bör fortast bringas till kännedom av alla intresserade, det som kommer utifrån naturligtvis efter granskning och värdebedömning för egna förhållanden. Till sist: C) Studium av de problem som finns och som uppstå samt organiserande av yrkesundervisning.

Den moderna maskinella lin- och hampberedningen utesluter ej att verklig fackkunskap hos ledare och agerande behövs. Visst underlättar maskinerna arbetet, men även med dem bör linhanteringens grundprinciper samt detaljer kännas av arbetsledare och arbetarstammen. Ännu har en del folk i Sverige och Danmark blott kommit till ett ytligt stadium däri. Detta är ingen kritik, ty vad som har uppnåtts på så pass kort tid, är rentav beundransvärt. Men låt oss se detta problem som holländarna ser det för egen del.

Ifråga om linodlingen vill jag här anföra vad stod att läsa i tidningen "De Boer" (Bonden) organ för bönderna i Belgien. "Linodling är en specialitet", skrevs det där, och detta är riktigt. För vår bestående linodling (hampodling) och beredning behöva vi mera och mera specialister och få vi det så småningom, så är det ej någon tvivel om att Sverige och Danmark definitivt skall intaga sin säkrade plats bland västeuropas kvalitetslinländer, om än så anspråklöst med anledning av begränsad areal.

— Jaså, du har inte såpass tilltro till mig, så du vill låna mig 200 kronor?

— Visst har jag det. Det enda jag inte har är 200 kronor.

*

En liten påg var på väg till Lund med en ko.

På vägen mötte han ett par skojfriska studenter, som frågade, om han skulle in och ta ut lysning.

— Nej, sa pojken, hon ska in te Lonn å ta studenten.

Boknytt

Mannen utan namn

Den namnlöse, analfabeten, egnahemmaren, skriver Ivar Lo-Johansson om i sin nya stora (i mer än en bemärkelse) roman "Analfabeten". Det är hans egen far, som en gång i sin ungdom på godset döptes om av unga baron, eftersom det fanns två med samma namn. Svårigheterna började då ett Eget Hem inköpes och fadern blir jordbrukare. Inte blir svårigheterna mindre av att fadern varken kan läsa eller skriva. Gripande berättar Ivar Lo-Johansson om sin far, för vilken gården var allt, den egna jorden, friheten och arbetet. "Analfabeten" har kanske främst blivit en ära över arbetet samt över faderns gestalt. Man vill försöka, efter sin ringa förmåga, göra denna varma och rika bok rättvisa i en anmälan. Sällan har man suttit så gripen så helt avväpnad inför romanfigurer. Kanske är det författarens egen förtjänst, ty han berättar allt som om det hände just nu, man blir satt in i händelser och sörjer och gläds med dem det gäller. Människoskildringen står på ett mycket högt plan. I korta och klarläggande satser träder romanens människor fram. Fadern som räds för att glädjas allt för mycket då det går bra, och som känner en oerhörd rädsla så fort byråkratin träder i arbete. Modern som längtar tillbaks till Eklandet, till slätten, och som spår olycka. Som hatar den i grunden snälle Morbror Janne, vilken med ett lån hjälpt dem till Egna hemmet, mot att han får äta och bo hos dem till sina döddagar. Nu blir han till sist utlöst, då Egnahemslånet beviljas. Tragedien med Morbror Janne når sin fullbordan då socknen tar honom till ålderdomshemmet. I det kapitlet känner man igen den socialsyftande Ivar Lo-Johansson. Kapitlet är en skarp vidräkning med ålderdomsvården förr. Man fattar tragiken allra lättast, eftersom föreståndarinnan inte ens vill låta Morbror Janne behålla sin tumstock, hans sista lilla hållhake på verkligheten. Han har nämligen varit timmerman hela sitt liv och utan tumstocken känner han sig inte tillfreds.

Ivar Lo-Johansson är en god psykolog. Man märker det i dessa små detaljer. Han bygger upp berättelsen med eftertanke och klokhet. Man träffar på de små händelserna som kommit att betyda så mycket. Hans varma medkänsla med de fattiga, hans omutliga rättskänsla talar ur denna bok. I kapitlet "Jag vill bli student" skriver han om sin egen ungdoms svårigheter, hans längtan efter kunskap, efter att bryta sig en väg ut ur vardagen. Historien med den vita mössan, köpt från postorderfirma, blir gripande i alla sin enkelhet och man känner hur svårt det är till sist då allt rasat samman och då pojken står i ett vägdike och smutsar ner den vita mösskullen. Det bästa kapitlet är annars enligt min mening det som handlar om den nya hästen. Faderns vilsna beteende, rädsla att inte vara betrodd, hans till sist rakt på sak gående bud, och hur han får sin vackra häst, gör ett djupt och varaktigt intryck. Sedan kommer det om hur rågen från mossodlingen åkes in. Faderns gråt av glädje, moderns undran, allt flätas in till ett porträtt av de enkla och strävsamma föräldrarna och man tycker sig personligen ha träffat dem vid kapitlets slut. Ivar Lo-Johansson tycks nu ha kommit så långt från stoffet att han kan se på det saklöst. Människorna får träda fram, det är de som lever upp, och som sedan i sin tur sätter färg på berätteslen. Bästa avsnitten är de där Ivar Lo-Johansson inte bryr sig om att syfta socialt, åtminstone inte märkbart. Underton finns där, men den stör aldrig.

"Analfalbeten" är en stor roman och den innehåller något av själva livet. Det är en bestående bok, en bok som rymmer glädje och sorg och därmed själva ingredienserna till alltets vara eller icke vara. Trots prisstegringen på böcker hoppas man att denna skall finna läsare överallt, inte minst på den svensk landsbygd, vars talan den för. Mjukare, varmare och mera allmänmänskligt kan inte en författare ta på ett så i övrigt hårt och obändigt ämne. Ivar Lo-Johansson är den svenska fattigdomens författare. Han kan skriva om dessa strävsamma människor så att man känner vardagens monotona tristess, men också skymtar de ljusa ränningar i väven som gör allt värt att leva. Romanen är en hymn till livet, till arbetsmänniskorna. En hymn om vars riktighet man inte kan tvivla, allt är levande och äkta. Stor litteratur med andra ord.

Ivar Lo-Johansson: ANALFABETEN. Roman. Bonniers. 16:— kr.

I. W.

DYR FLAGGNING

Flaggan som vajar på Eiffeltornets topp måste lagas varannan dag eller också ersättas med en ny. Det är den starka blåsten däruppe som sörjer för flaggans snabba förslitning.

ZACKALL:

Sverigeloppets efterspel

Ett svårt fall har riksidrottsförbundets styrelse haft att ta ställning till och bättre blir det väl knappast sedan de förklarat sin dom: Sverigeloppscyklisterna avstängda till 1953 från allt idrottsutövande inom RF. Var detta nödvändigt, eller ens riktigt? kan man fråga sig. Att dekretera ett bestämt ja eller nej ställer sig svårt, då det är lätt att komma vilse i alla amatöristiska irrgångar. Men inkonsekvent var beslutet.

SKYTTARNA
över hela landet tävlar om penningpriser men får ändå vara med som amatörer i andra grenar. Likadant är det inom trav- och ryttarsporten. Sedan ligger det nära till hands att fråga sig hur det är ställt inom cykel- och skidsporten. Man erhåller fina månadsanställningar om man är en god cyklist eller en bra skidåkare, sedan spelar det inte så stor roll vad man har för kännedom inom yrket. En elmontör kan få fin anställning som sporthandelsbiträde etc.

200 FÖR MYCKET.
Men att åka från Haparanda till Ystad för 200 kronor det är för mycket betalt, då är man inte amatör. Ja, nog låter det skrattretande. I synnerhet om man tänker på att Lennart Hjortvall, Malte Larsson och de andra orienterarna inte skall få utöva sin sport, världens renaste amatörsport, eller att prästen Almegård från Svartnäs inte skall få spela seriefotboll för Lingtjärn. Olle Tandberg har dock tidigare fått orientera och Arne Andersson har fått spela bandy och kommer väl att göra det alltjämt.

REGLER
är till för att följas och en amatör få inte tävla om penningpriser, men begreppet har tidigare varit så tänjbart att det nog hade räckt med en varning, i synnerhet som man utan tvekan kan säga att de 46 som var med i Sverigeloppet inte var med för penningarnas — varken de 5,000 eller 200 kronornas — skull utan för sporten som sådan. Nu hindrar det naturligtvis inte att t. ex. Hjortvall ställer upp i en orientering utom tävlan, för att finna kontrollerna. Det är ju här tjusningen ligger. Hjortvall har gjort mycket för orienteringssporten inom sin bygd och alla hoppas givetvis att han skall fortsätta att arbeta för den, även om det blir lite vid sidan av. Han är ju proffs. Jag tror inte det kommer att hindra honom att lägga banor och instruera nybörjare. Men hocken vet?

PALMÉR—FILLIPINI MOGNA FÖR B-LAGET.

MALMÖ. (TT)
Svenskarna Palmér och Fillippini kommer att petas ur Legnanos A-lag och får åtminstone för en tid hålla till i reservlaget, meddelas till SDS från Milano. Inom klubbledningen är man nämligen efter Legnanos fjärde nederlag i följd missnöjd med de båda svenskarnas insatser, och man förvånar sig över att Palmér varit kvalificerad för medverkan i svenska landslaget.

MOTALA-LÖFGREN FÅR PROFFSANBUD.

NORRKÖPING (TT)
Gustav Löfgren, vänsterinner i Motala AIF, har uppvaktats med proffsanbud från den italienska div. II-klubben Padova. Anbudet gäller fr.o.m. höstsäsongen 1952.

Hallands gymnastikledares förening

hade i lördags årsmöte på Norre Katt med ett 70-tal deltagare. Ordförande var folkskollärare Yngve Oretorp, Halmstad. Till ordförande återvaldes hr Oretorp och till v. ordf. hr Eric Peterson, Halmstad. Till sekr. och kassör nyvaldes frk. Inga-Lisa Hansen, Kungsbacka, efter hr Nils Ekelund, Halmstad, som avsagt sig. Till ledamöter i styrelsen återvaldes fru Iris Manholm, Halmstad, och nyvaldes skräddarmästare Tage Mattson, Laholm. Suppl. blev lantbr. Anders Andersson, Risen, och frk. Elly Persson, Rydöbruk.

Till revisorer omvaldes hrr Helge Svensson och Bertil Bergenfeldt, Halmstad. Gymnastikförbundets rikskonsulent Tore Jonsson, Stockholm, talade om sin verksamhet inom den frivilliga gymnastiken. Härefter besöktes gymnastikuppvisningen på Nordens dag i Tennishallen. Den danska truppen gjorde enligt allas mening ett gott intryck. Sedan samladdes man till supé på Norre Katt med de danska gymnasterna som gäster.

Klubbmästarna korade i tennis.

Laholms Tennisklubbs mästerskap är nu färdiga och följande klubbmästare har korats: herrar, singel E. Tedeby, dubbel G. Jeppsson/Tedeby, juniorer I. Ingvarsson, damer, singel B. Sandén/Tedeby.

TYST I KLASSEN!

Skolorna har börjat och med dem skolhistorierna. Den här kommer från ett soldistrikt i södra Småland.

Lektionen pågick och det var väl si och så med uppmärksamheten varför lärarinnan ansåg sig behöva få ett lite tystare. Det ville inte lyckas, varför en liten mera försagd nybörjare ansåg sig böra hjälpa lärarinnan med att få tyst i salen. Han reste sig, vände sig om och säger:

— Hör i fan te att käringen har sagt det ska va tyst!

TANKELÄSARE EMELLAN

Två tankeläsare möttes. De mönstrade varandra ett ögonblick, så sade den ene:

— Du har det bra, ser jag. Hur har jag det?

Mc-stjärna

Gunnar Hellqvist

Sörmland tycks i högre grad än de flesta andra landsändar ha ovanligt gott om skickliga och kunniga motormän. Ett allt uppslukande motorintresse besjälar ofta sörmlänningar, som får något ömt i blicken vid åsynen av en vältrimmad motor. Och otaliga är de motormekaniker av sörmländsk extraktion som genom sin yrkesskicklighet blivit eftersökta över hela landet.

Gunnar Hellqvist är Nyköpingspojke, uppvuxen i skuggan av ANA, Raméns och Killanders och vad han inte vet om motorer i allmänhet och explosionsmotorer i synnerhet skulle sannerligen vara vär att få veta. Men Gunnar kan inte bara trimma motorer, han kan trimma bantider också. Som mcman har han gjort sig känd som en lugn och pålitlig förare, hård när det behövs men utan att någonsin släppa efter på säkerhetskravet.

Han debuterade som sextonåring 1935 på Stenbro rundbana utanför Nyköping där han körde en 1928 års Jap och kom in som 5:e man i 350-klassen.

Det var emellertid först efter kriget som han slog igenom på allvar då han 1945 på NMS första isbanetävling efter kriget placerade sig som etta före sådana namn som K. J. Jansson, Nystedt m. fl.

Själv anser han dock att hans bästa prestation åstadkoms i Prag sommaren 1947 då han efter en hård fight besegrade bl. a. tjecken Josak i ett startfät på över 20 i 350-klassen.

Gunnar har en hobby som vi misstänker stjäl största delen av hans fritid. Han uttrycker det lakoniskt: att trimma motorn så att den går perfekt.

— Och så var det skinnknuttarna!

— Knuttarna är hyggliga i Nyköping men en och annan rovriddare finns det ju förstås. Så är det alltid. De hyggliga stämplas så dåliga som de sämsta.

— Vad har de sämsta för olater då?

— Jo, bland annat tycks det vara särskilt roligt att dra på låga växlar för allt vad motorn är värd. Och det gick väl an om dom gjorde det på vägen men dom gör det mitt inne i stan där dom inte skulle ha en chans att stoppa i tid om något oförutsett skulle inträffa. Och det gör det ju ibland och så går det som det går, För det mesta illa.

L. B. K.

Samtliga fotbollspelare samlas på Idrottsplatsen i kväll kl. 18.30 för träning.

Bygdevägarna, vatten och avlopp beviljades anslag av landstinget

Hallands läns landsting fortsatte i går sina förhandlingar. På några timmar klubbades ett 150-tal ärenden igenom, samtliga gällande anslag till olika ändamål. I stort sitt följde man förvaltningsutskottets förslag, men däremot tarvades flera voteringar innan man blev klar med besluten. Vid halv 3-tiden på eftermiddagen kunde dock ordföranden slå klubban i bordet och meddela, att förhandlingarna fortsätter i dag med början kl 10. Då kommer de stora lasarettsfrågorna att behandlas.

I går började man med att behandla olika anslagsäskanden från direktionen för länets olika sjukhusinrättningar. Som sig bör tog man först itu med behandlingen av utgifts- och inkomststaten för Halmstads lasarett, som bal. på 3,110,724 kr.

Följande anslag beviljades till nämnda lasarett: 48,250 kr för inredning och utrustning av fyra sjuksalar, 29,000 kr till reparation och modernisering av steriliseringsanordningarna å de sex äldsta sjukavdelningarna. 27,987 kr för fortsatt utbyte av äldre sjuksängar och nattbord, 32,965: 50 för kompletter-ring, modernisering och ersättning av instrument och apparaturutrustning, 2,550 kr till förstoring av två avdelningskök, 13,400 kr till omläggning av belysnings- och signalsystem, 20,000 kr till kostnader för lasaretts- och epidemisjukhusets verkskydd, 5,200 kr till behövlig reparation av tvätteriets maskinutrustning, 7,600 kr för modernisering av lasarettsläkarbostaden.

Vidare godkändes statförslagen för Falkenbergs och Varbergs lasarett samt för Laholms och Kungsbacka sjukstugor. Staten för Falkenbergs lasarett bal. å 1,050,972 kr, för Varbergs lasarett 1,335,279 kr, för Laholms sjukstuga 167,846 kr och för Kungsbacka sjukstuga 344,132 kr. Härvid beviljas till Kungsbacka ett driftsanslag på 266,539 kr och ett extra anslag av 965 kr.

Fagereds sanatorium

Staten bal. å kr 940,913: 35. Följande anslag beviljades: 30,000 kr för reparation av tak, 22,400 för uppförande av bårhus, 4,200 kr för uppförande av bränslerum, 11,000 kr för ny armatur i sjuksalar och korridorer, 6,000 kr för täckande av de kostnader som uppstår i samband med Yngeredsfors Kraft A.-B:s övertagande av de detaljdistributionen av elström i Lia, 5,000 kr för inköp av blandningsmaskin, 6,000 kr för uppförande av veranda å personalbostadshuset, 11,000 kr för inköp av 50 st. sjuksängar, 2,000 kr till hyllinredning i biblioteket och 300 kr till föreläsningsanstalten.

Övriga anslag:

Ett förslagsanslag å 25,000 kr beviljades till sjuktransporter, 3,000 kr för anordnandet av en utbildningskurs för sjukvårdsbiträden, 1,000 kr till bidrag åt sjukvårdsbiträden, som önskar genomgå folkhögskolekurser m. m. För bestridande av kuratorstjänsten beviljades ett anslag av 14,244 kr.

— 200,000 kr beviljades till bestridande av kostnaderna vid utomlänsvård för patienter från länet enligt det s. k. 30-kronorsstrecket, samt 2,500 kr för gäldande av avgifter vid Karolinska sjukhuset och Serafimerlasarettet. Vidare beviljades ett förslagsanslag på 35,000 kr till hyresavgift och driftskostnadsbidrag till neurokirurgiska kliniken vid Lunds lasarett.

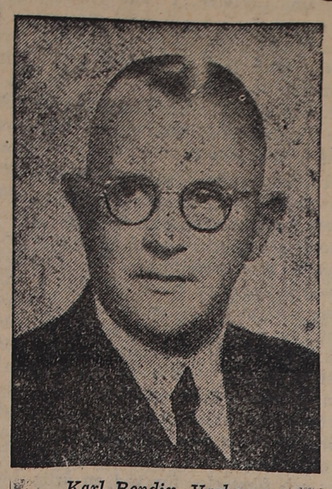

Karl Bendix, Varberg.

Jägmästare Gösta Mellström, Genevad.

Kostnadsfri insulin till sockersjuka

Landstinget beviljade i enlighet med förvaltningsutskottets förslag ett förslagsanslag på 70,000 kr till vårdbidrag vid de radiologiska centralanstalterna i Göteborg och Lund samt för patienter, som överföras till Sahlgrenska sjukhuset. Vidare beviljades ett förslagsanslag på 62,000 kr för tillhandahållande av kostnadsfri insulin till vissa sockersjuka i länet.

Förvaltningsutskottet hade begärt 15,000 kr för tillhandahållande av kostnadsfri medicin och leverpreparat till obemedlade och mindre bemedlade sjuka inom länet. Andra sjukvårdsutskottet hade även tillstyrkt men föreslog dessutom att från kostnaderna skulle frånräknas de medel, som sjukkassemedlem erhåller från sin sjukkassa. Detta blev också landstingets beslut.

10,000 kr beviljades för bestridande av ambulatorisk kvävgasbehandling.

Till de vanföras riksorganisation anslogs 500 kr, till de lungsjukas centralförening 1,000 kr, till Hallands blindförening 2,000 och till Hallandsdistriktet av Sv. Röda korset 2,000 kr.

Förslag nästa år om 3-kronorsbidrag

Riksdagsman Ragnar Persson hade i motion föreslagit att landstinget måtte besluta utbetala en ersättning av 3 kr per vårddag till kroniskt sjuka, som vårdas utom länet intill dess kronikerfrågan blir löst för länet. Förvaltningsutskottet föreslog utredning och på samma linje gick första sjukvårdsutskottet. Landstinget beslöt i enlighet härmed samt att uppdraga åt förvaltningsutskottet att utreda frågan och inkomma med förslag vid nästa års landstingsmöte.

Hr Jerlov hade framfört en motion i samma fråga och även i detta fall fick utskottet hand om frågan.

— Legosängavgifterna bestämdes till belopp, som förut meddelats.

— 15,000 kr beviljades till vård å en blivande reumatikeranstalt å Spenshults sanatorium.

Läkarbostad uppföres i Falkenberg

På framställning av direktionen för Falkenbergs lasarett hade förvaltningsutskottet föreslagit att landstinget måtte besluta uppföra ny läkarbostad vid Falkenbergs lasarett för en beräknad kostnad av 115,000 kr, varav 30,000 kr för marklösen och 85,000 för byggnaden. Landstinget beslöt i enlighet med förslaget.

Till Fritidsgården Ramsnäs

beviljades ett till 13,000 kr förhöjt anslag.

— Länsstyrelsens skrivelse om bidrag till hemsjukvård för kroniskt sjuka avslogs. Samma blev också förhållandet med ett förslag om anordnandet av vårdplatser för kroniskt sjuka utanför vårdhemmen.

Smör till de sjuka

Hrr Sigbert Jerlov och John Johansson påpekade i motion att landstinget bör tillkännagiva sin uppfattning rörande utspisning med smör till de sjuka. Vid ett par av landstingets inrättningar har nämligen i besparingssynpunkt förekommit blandning av smör med margarin. Förvaltningsutskottet erinrade i sitt yttrande, att landstinget redan 1933 i cirkulärskrivelse anmodat de olika inrättningarna att använda smör vid utspisning av sjuka och man ansåg att detta meddelande kunde räcka. Så tyckte också landstinget.

Rudolf Larsson, Fjärås.

Sinnessjukavdelningar i Halmstad och Varberg övertages

Landstinget beslöt enligt förvaltningsutskottets förslag att övertaga sinnessjukavdelningarna vid ålderdomshemmen i Halmstad och Varberg samt att härför bevilja ett anslag av 150.000 kr. Vidare beslöts att förvaltningsutskottet tills vidare skall fungera som styrelse.

Riksdagsman Tore Bengtsson, Halmstad.

Till skolhemmet Hallagården

beviljades ett driftsbidrag å 118,000 kr och 10,000 kr för installering av maskinell tvättstuga.

Till folkhögskolan på Katrineberg

beviljades ett anslag å kr 2,882: 50 för inköp av 50 st. bord.

Förvaltningsutskottet hade vidare föreslagit ett anslag på 6,500 kr för inköp av biografanläggning. Hr Tore Bengtsson önskade ny utredning på grund av att det inte är klarlagt om man skall använda smal- eller normalfilm. Landstinget beslöt emellertid att bevilja anslaget.

— Räkenskaperna för skolan godkändes och likaså godkändes statförslaget.

— För understöd till studiecirklar, studiebibliotek och musikcirklar anslogs ett sammanlagt belopp av 21,600 kr.

1,500 till föreläsningsförbundet

Hallands föreläsningsförbund hade begärt ett anslag av 2,000 kr till sin verksamhet, men förvaltningsutskottet hade föreslagit 1,500 kr. I tinget yrkade hr Bendix i likhet med vad han gjort i undervisningsutskottet på det högre anslaget under motivering att förbundet behöver detta anslag och att dess arbete är ur bildningssynpunkt mycket betydelsefullt. Hr Mellström, utskottets ordf., erinrade om att förbundet fått ett förhöjt anslag från 1,200 till 1,500 kr och yrkade därför bifall till utskottsförslaget. Med 19 röster mot 17 beslöt tinget bevilja 1,500 kr.

— Till Hallandsreg. föreläsningsförbund beviljades 300 kr, till Hallands flygflottilj 300, till Hallands hembygdsförbund för utgivande av "Vår bygd" 500, 3,000 kr till socialinstitutet i Göteborg, 5,000 kr till Guldhedens studieförbund i Göteborg, 2,000 kr till Mölndals skolor för yrkesundervisning, 300 kr till Hallands sångarförbund och samma belopp till Hallands körförbund.

Idrottsförbundet fick 2,500

Hallands idrottsförbund hade begärt ett anslag på 3,000 kr för sin verksamhet men undervisningsutskottet hade beslutat i enlighet med förvaltningsutskottet att föreslå ett anslag på 2,500 kr, alltså det förutvarande beloppet. Vid voteringen avgavs 18 röster mot 18, varför ordföranden fick avgöra. Han avgjorde också frågan till förmån för det lägre anslaget.

— Hallands gymnastikförbund fick 4,000 kr mot begärda 5,000, centralbiblioteket 8,000, Hallands rusthållsförening 2,000 kr och Hallands befälsutbildningsförbund 750 kr. Däremot fick väv lärarinnorna intet anslag. Likaså avslogs en liknande begäran från Sveriges slöjdlärarinneförening.

— Till Hallands distrikt av Motorförarnas helnykterhetsförbund anslogs 1,000 kr och till Hallands hantverksdistrikt 500 samt till föreningen Soldaternas vänner i Halmstad 1,500 kr. Hallands naturskyddsförening fick 500 kr, Svenska sällskapet för skeppsbrutna 1,000 kr, Hallands läns biodlarförbund 500 kr och Hallands skytteförbund 3,000 kronor.

5,000 till Varbergs museum

Varbergs museum hade begärt ett anslag av 7,500 kr, men förvaltningsutskottet hade föreslagit 5,000 kr, Undervisningsutskottet stannade också vid samma förslag samt önskade dessutom framhålla, att omfattningen av museets verksamhet bör stå i paritet med de ekonomiska resurserna, som står till buds eller kunna anskaffas. Det borde vara styrelsen angeläget att i dagens läge framlägga en plan rörande museets framtida ekonomisering, tillade utskottet. Därefter beslöt tinget att bevilja 5,000 kr för ändamålet.

750 kr till länsföreningen Norden

Hrr Antonsson, Gustav Nilsson och Ragnar Persson hade begärt ett anslag på 1,000 kr till länsföreningen Norden. Förvaltningsutskattet hade föreslagit 750 kr, men hr Antonsson yrkade bifall till motionen. Med 21 röster mot 15 beslöt tinget att bevilja 750 kr.

Utbildning av bilförare

Hrr Tage Bengtsson, Eric Bengtsson, Eric Mossberger och Yngve Olsson hade i motion begärt utredning rörande utbildning av förare för bilar och motorcyklar. Möjligen skulle denna utbildning kunna bedrivas vid folk- och lantmannaskolorna, ansåg motionärerna. Landstinget beslöt om utredning.

— För utarbetande av monografi över författaren Aug. Bondeson anslogs 4,000 kr.

Bebyggelsen å Eskhults by

Hr Johannes Antonsson hade i motion föreslagit en utredning om bevarande av byggnaderna i Eskhults by i Förlanda. Landstinget beslöt i enlighet med motionen och förvaltningsutskottet fick i uppdrag att verkställa utredning av frågan.

3,000 till Wendelsberg

Hrr Antonsson och Alvar Andersson hade i motion föreslagit ett engångsanslag till Wendelsbergs folkhögskola å 15,000 kr, men förvaltningsutskottet hade nedprutat detta belopp till 3,000 kr. Tinget följde utskottets förslag.

5,000 till hemslöjdsföreningen

Till Halländska hemslöjdsföreningen Bindslöjden anslogs 2,000 kr, men däremot blev det diskussion om ett begärt anslag till samma förening att användas till konsulentverksamheten. I undervisningsutskottet hade minoriteten röstat för 2,500 kr.

Hr Tore Bengtsson ansåg att det lägre anslaget kunde vara berättigat med hänsyn till att föreningen även driver affärsverksamhet. Hr Gösta Mellström talade däremot för utskottets förslag liksom fru Hernqvist och Johns Antonsson. Den sistnämnde framhöll också, att någon egentlig affärsverksamhet inte bedrives men däremot förmedlingsaffär. Det kan inte heller vara riktigt att avbryta en konsulentverksamhet så här omedelbart. Med 24 röster mot 12 beviljade tinget det högre anslaget.

— Hallands museiförening fick ett anslag på 4,000 kr, men däremot avslogs en framställning från De Vanföras Riksorganisation om anslag.

— Vidare beslöt tinget att skogsallmänningsstyrelsen skulle få övertaga vården av skogarna i Lia och Skällinge.

— En framställning från Växtförädlingen av fruktträd om anslag avslogs men däremot fick Lantbrukskemiska kontrollstationen i Jönköping ett anslag av 3,200 kr. Vidare fick länets biodlarförbund ett anslag på 600 kr för undervisningsändamål, och Svenska Vall- och Mosskulturföreningen 250 kr.

Diskussion om väganslaget

Vid föregående landsting hade framförts en motion med begäran om anslag till enskilda vägar, som icke kan ifrågakomma för statsanslag. Förvaltningsutskottet hade föreslagit landstinget bevilja 10,000 kr för ändamålet. Jordbruksutskottet hade tillstyrkt, men hr Hermelin hade reserverat sig under förmenande att det tillkommer k. m:t att bevilja anslag till vägar.

Debatten inleddes av hr Hermelin, som yrkade bifall till sin reservation. Han ansåg att det var en farlig väg för landstinget att slå in på och menade att man borde hos k. m:t göra framställning om bidrag även till sådana vägar, som nu är undantagna från anslag.

Hr John Johansson i Vrågård yrkade bifall till utskottets förslag under förmenande att anslaget var berättigat.

Hr Rudolf Larsson ansåg också att anslaget var behövligt, men att det inte enbart skulle gälla mindre gårdar utan även fastigheter. Han ansåg emellertid att kommunerna inte borde — som utskottet föreslagit — bidraga med hälften av kostnaderna för underhållet. Han yrkade bifall till utskottets förslag.

Hr Mossberger ansåg att det bör vara statens angelägenhet att handha vägunderhållet, men ville inte motsätta sig anslag. Dock yrkade han att hr Hermelins motivering om ett påpekande till k. m:t borde ske.

Hr vice ordf. talade för utskottets förslag och underströk vikten av att anslag beviljas. Han ansåg även att kommunerna bör vara ekonomiskt medansvariga, ty då har dessa intresse av att anslaget kommer till nytta.

Hr Patrick Nilsson talade även för anslaget. Efter ytterligare en del inlägg beslöt tinget bevilja detta samt att göra påpekande om saken hos k. m:t.

— Till skogsallmänningsstyrelsens förfogande beviljades 30,000 kr för viss ombyggnad vid Lia. Vidare fick Fiskpropagandan 1,000 kr, och Hallands läns hushållningssällskap 17,500 kr för olika ändamål.

Knapp majoritet i vatten- och avloppsfrågan

En framställning om ett anslag av 20,000 kr för ordnande av ett tekniskt biträde att stå kommunerna till tjänst för ordnande av vatten- och avloppsfrågorna föranledde en stunds debatt. Förvaltningsutskottet hade föreslagit ett anslag för ändamålet av 20,000 kr.

Undervisningsutskottet hade föreslagit ytterligare utredning och dess ord., Gösta Mellström talade för utskottets förslag. Han underströk emellertid betydelsen av att frågan löses med det snaraste.

Hr Alvar Andersson yrkade även på utredning, medan hr vice ordf. underströk att förhållandena är sådana att man måste kunna tillhandahålla ett tekniskt biträde åt kommunerna, då distriktsingenjören icke har tillfälle at bistå.

Hr Bendix talade även för förvaltningsutskottets förslag, medan hr Rudolf Larsson önskade utredning över kostnaderna. Hr Ragnar Persson ville också utredning och skojade en del med brunnsundersökningen, som beslutades förra året, ett beslut som han bittert ångrade. Efter ytterligare en del

Forts. å sid. 4

Han fann sig

Den strängt militäriske löjtnant Moltz brukade understundom åka genom staden i en camouflagemålad militärpersonbil.

En dag blir han i en gatukorsning hårt trängd av en av renhållningsverkets lastbilar och utropar med förtörnad röst till chauffören:

— Människa — se hur ni kör!

Lastbilsföraren säger rappt:

— De är inte lätt att se dej — du som är camouflerad.

Prins Bertil beskyddare för cykel-SM i Varberg

Under senare år har som bekant Varberg fått äran att varje sommar stå som arrangör för något storevenemang, såväl inom idrott som på andra områden, och man har över hela landet fått de bästa vitsord som en arrangörsstad av yppersta klass. Inte heller nästa sommar blir Varberg utan ett sådant evenemang. Svenska Cykelförbundet har nämligen uppdragit åt CK Vano att stå som arrangör för SM-veckan 6—13 juli. Och vi gissar säkerligen inte fel, när vi säger att detta kommer att gå till historien, som ett av de förnämligaste publikevenemangen hittills i Varberg. Ty ett cykel-SM i Sveriges cykelstad n:r ett bör ju bli något alldeles extra.

Hallands hertig, HKH Prins Bertil kommer att ge extra glans åt evenemanget i egenskap av hedersbeskyddare, och landshövding Reimer Johansson blir hederskommitténs ordförande.

Ett evenemang av sådant här format fordrar naturligtvis massor med förberedande arbete och arrangörerna har sålunda redan satt igång med de organisatoriska förberedelserna med val av kommittéer, upprättande av banor o. d., och det blir säkerligen åtskilliga tusentals arbetstimmar, som kommer att ligga bakom, när allt blir klart för "spelens" öppnande i juli.

Monark och Varbergs stad står bakom.

På tisdagskvällen hade CK Wano inbjudit intresserade funktionärer till ett informationsmöte, och vid detta presiderade Monarkchefen disponent Tage Warborn som ordförande. — I sitt hälsningsanförande påpekade disponent Warborn att det givetvis kommer att ställas stora anspråk på ett cykel-SM i cykelstaden Varberg, men med den goda funktionärsstab, som finns i staden, bör den stora apparaten lyckligen kunna föras i hamn. Disponent Warborn utlovade också Monark-fabrikens stöd, och dessutom har Varbergs stad ställt sig välvillig till arrangemanget med hjälp i olika former. — Ett cykel-SM bör vi skilja oss om möjligt med än större heder än de arrangemang, som ni tidigare ordnat på ett så storslaget sätt, sade disponent Warborn till sist.

Wano-ordföranden Allan Nilsson lämnade en kort historik över cykel-SM:s historia, och framhöll bl. a. att den första cykeltävlingen i Sverige hölls i Göteborg år 1886. År 1892 anordnades SM-tävlingen Mälaren runt för första gången, och den har sedan gått så gott som varje år. De övriga SM-tävlingarna har alternerat med olika distanser på olika platser, och det var först år 1946, som man anordnade en enhetlig SM-vecka på cykel, och för arrangemanget svarade Norrköping. Påföljande år stod Uppsala som arrangör, och sedan har SM-tävlingarna i nämnd ordning gått i Borås, Jönköping, Stockholm och Ystad.

— Nästa år skall som sagt vi i Varberg svara för arrangemanget. När vi fick förfrågan om att svara för värdskapet ställde vi oss först en smula tveksamma, men sedan vi kontaktat Monark och Varbergs stad, och dessa lovat sin välvilliga medverkan, beslöt vi acceptera, och med tanke på tidigare arrangemang i Varberg, så kan man hoppas på en god fullträff för både Varbergs stad och Hallands län.

Prins Bertil hederskommitténs beskyddare.

HKH Prins Bertil har i skrivelse förklarat sig villig att bli hederskommitténs beskyddare, och landshövding Reimer Johansson blir dess förste ordförande. Hederskommittén kommer att bestå av inte mindre än ett 40-tal personer, och dessutom har tillsatts en organisationskommitté, ett arbetsutskott samt en tävlingskommitté, priskommitté, ekonomikommitté, inkvarteringskommitté, fest- och nöjeskommitté, press- och reklamkommitté samt en trafik- och ordningskommitté, och allt som allt är ett hundratal personer engagerade i dessa. Organisationskommitténs ordförande, blir Monark-chefen disponent Tage Warborn.

Varbergs stad har t. v. anslagit 2.000 kr, och dessutom utlovat vidtaga en del förbättringsanordningar, avstängningar o. d. vid tävlingsplatsen.

Tävlingsdata och banor.

SM-veckan inviges med en högtidlighet söndagen den 6 juli, och samma dag köres 150-km-loppet, vilket går som ett varvlopp. Start och målplats för samtliga loppen blir Rosenfredsgatan, ungefär mitt för Rosenfredsskolan. 150 km köres som nämnts som varvlopp 35 × 4,3 km över en bana som sträcker sig över Rosenfredsgatan—Lasarettsgatan—Knut Porses väg—Bandholtsgatan—Ringvägen—Strandpromenaden —Apelviksvägen —Södra Vägen—Rosenfredsgatan.

Måndagen den 7 juli köres 50 km för juniorer som enkelstart på sträckan Varberg—Eneskogstorp—Falkenberg och åter, och på tisdagen kör seniorerna samma sträcka. Onsdagen blir vilodag för cyklisterna, men på programmet står stora nationella idrottstävlingar.

Torsdagen den 10 juli köres 25-milsloppet över Varberg—Falkenberg— Heberg—Eftra—Steninge—Getinge —Torp—Abild —Alfshög—Ljungby— Köinge—Tvååker—Varberg— Rolfstorp—Svartrå— Nössinge—Himle—Varberg. Distansen går alltså över två slingor.

Banorna har besiktigats av förbundsledemöter, som uttalat sin tillfredsställelse över dessa, och samtidigt sin förvåning över att Halland kan erbjuda så svåra backar. 25-milsbanan inrymmer sålunda flera s. k. knockoutbackar, som säkerligen blir utslagsgivande.

På SM-veckans sista dag köres stafettloppet över en bana, som i stort sett sammanfaller med Varbergs Grand Prix-bana.

Ligafotbollen mycket lovande

Englands fotboll syns vara på god väg att återerövra sin ledande ställning, förklarade en journalist efter sista ligaomgången. Genomgående är att konstatera att spelarna vinnlägger sig mera om att spela boll och mindre om att sprinta runt planen. Visserligen är tempot fortfarande mycket uppdrivet, men det är inte längre huvudsaken. Englands spelare har upptäckt, att bollen är snabbare än spelaren och detta återspeglas i flera matcher som fick berömt för sitt goda spel.

Englands fotboll har under de sista åren gjort flera svaga insatser. Debaklet i Rio, som av varje fotbollsbiten engelsman — och vem är inte det! — betraktas som det värsta bakslag som den engelska idrotten någonsin har upplevt, vidare oavgjort mot Jugoslavien, uddamålsseger mot Argentina, utklassningen av den skotska fotbollen genom Österrike och så skottarna som vid sista mötet varit bättre än engelsmännen — allt detta var varningstecken, som man måste beakta. Nu verkar det emellertid, som om den engelska fotbollen åter är på väg upp och redan under de närmaste veckorna kan man få prov på att detta intryck överensstämmer med verkligheten.

Den 9 oktober möter England Frankrike, i november är det sedan Österrikes tur. Att österrikarna blir farliga trots nederlaget mot Tyskland betraktar man som givet; just detta nederlag kommer att ge det gästande laget en särskild ambition. David Jack, en av Englands stora spelare genom tiderna, nu sportskribent i "Empire News", kräver med bestämdhet att denna match måste vinnas. Han föreslår ett träningsläger för landslaget och några andra åtgärder som står i rak motsats till den annars så individuella stilen, i vilken engelsmännen förbereder sig på landskamper.

För ligan är Tottenham åter favorit. Laget spelar en strålande fotboll, matchen Arsenal—Tottenham var en inspirerad fight av en sådan intensivitet att åskådarna intill slutsignalen var fängslade. Bolton W. leder visserligen tabellen, men man tror inte, att laget stoppar för de svåra ansträngningar som väntar det. Avgörandet för ligasegern brukar alltid de bästa reserverna vara, och dessa lär Tottenham ha. Aston Villa föll i lördags tillbaka, men Portsmouth hemma har alltid varit en svår motståndare. I alla fall kommer Aston Villa att spela en helt annan roll än i fjol, då laget dvaldes i tabellens nedre regioner.

Pierre Junqua.

AMSTERDAM. (AEP)
Från och med i måndags har Hollands idrottslady n:r 1, Fanny Blankers-Koen, upptagit sin träning för OS i Helsingfors. Hon skall två gånger i veckan i det holländska GCI-institutet i Haarlems genomföra en konditionsträning. Att den fyrfaldiga olympiasegrarinnan börjar så tidigt, förklarar holländska tidningar med att hon behöver mera träning än hennes yngre konkurrenter för att kunna nå sin bästform.

BRYSSEL. (AEP)
Vid de stora simtävlingarna, som arrangeras i Bryssel den 3—4 november, kommer inte bara den unge svenske rekordhållaren Göran Larsson utan också hans landsman Petter Östrand att ställa upp. Det blir en verklig gala, med flera av de bästa europeiska simmarna som deltagare

Bondeförbundsledaren

Gunnar Hedlund får högaktningsfullt bemötande i pressen efter sitt starka framträdande i tisdagskvällens frågestund i radio. De intervjuande journalisterna från de andra partierna försökte snärja honom med många kniviga frågor. Deras väl ovliga ansträngningar att sätta honom på det hala kröntes emellertid inte med någon som helst framgång. Hr Hedlund kunde utan tvekan upplysa om, att ifråga om den extra fordonsskatten och elskatten har inte bondeförbundet ändrat uppfattning. Detta kommer nog också att bekräftas så småningom genom praktisk handling. Inte heller när det gäller dyrortssystemets avskaffande har bondeförbundet sprungit ifrån sin tidigare uppfattning. Men avvaktar den pågående utredningens resultat innan den saken aktualiseras. Hr Hedlund kunde också redovisa rent mjöl i påsen beträffande tidpunkten när förhandlingarna om regeringssamverkan mellan socialdemokraterna och bondeförbundet togs upp.

Av presskommentarerna i onsdagens tidningar får man det intrycket, att hr Hedlunds klara besked på frågarnas frågor blev en mager kost för den press, som under den senaste veckan frossat i demagogisk kritik av bondeförbundet.

— Hör du, gamle vän, vad blev det av papegojan du hade så många år?

— Jag gifte mig, och så dog den av brustet hjärta.

— Var den svartsjuk?

— Inte precis. Men den stod inte utmed att höra en som pratade mer än den själv.

Shahen stannar hemma

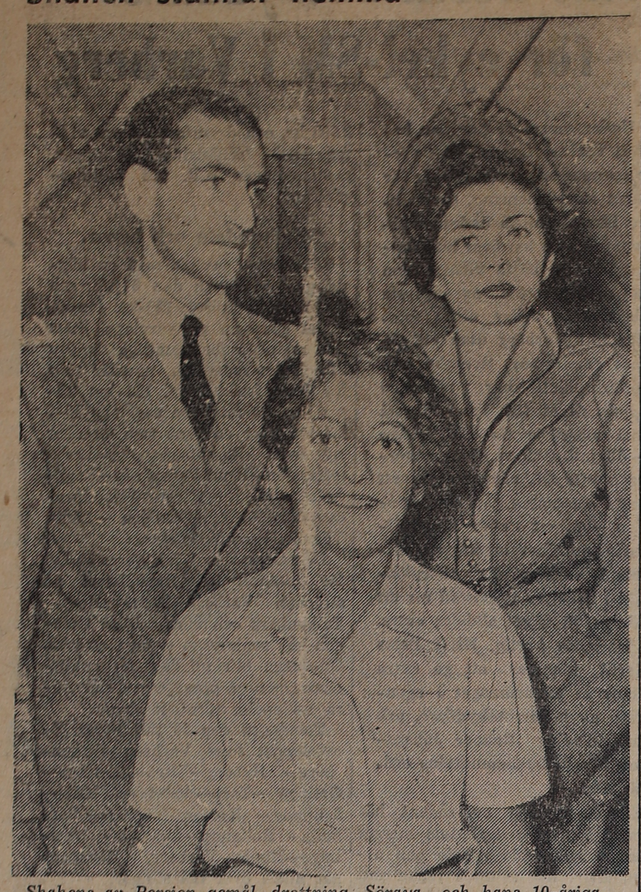

Shahens av Persion gemål, drottning Söraya, och hans 10-åriga dotter från första äktenskapet, prinsessan Sharnaz, har avrest till Schweiz på en tids rekreation. Shahen däremot föredrar att stanna i sitt land på grund av den spända oljesituationen, inte minst efter att England hänskjutit tvisten till FN:s säkerhetsråd. Här ses shahen tillsammans med gemålen och dottern omedelbart före deras avresa.

Jämlikhetstanken

Av GUSTAF LANDIN

Grundsatsen att alla människor födes till och förblir i lika rättigheter, var den franska revolutionens spjutspets mot det då bestående samhället. Den fick sitt slagord i den bekanta treklangen: "Frihet, jämlikhet, broderskap". Emellertid kan jämlikhetstanken inte förverkligas på en bredare bas genom en befallning eller manifestation — om den alls kan förverkligas. Men i revolutionsyran betraktade man jämlikhetstanken som ett axiom.

Om man antar en absolut jämlikhet mellan människor måste denna ha sin grund i att alla människor är jämlikar i fysisk och främst i psykisk utrustning. Att alla normala människor går upprätt på två ben och har näsan ungefär mitt i ansiktet konstituerar inte jämlikhet. Det kan ifrågasättas om det finns två alldeles lika människor. Varje människa är ju ett jag, en individualitet. Och jagidealet utformas i enlighet med förefintliga personliga möjligheter under inflytande av miljön. Individen kan inte överskrida sin ursprungliga utrustning, men den kan mer eller mindre inrikta sig på att förädla personlighetens råmaterial: disposition, sinnelag, temperament. Därtill kommer intelligensens odling. Sitt grundväsen kan ingen med några medel förändra.

Olikheten i den mänskliga naturen kan man iaktta överallt, och livet självt fastslår, att vi människor inte är jämlika. Samhället är därför sammansatt av motsatta eller varandra kompletterande element — eljest vore det omöjligt att bygga eller bibehålla människosamhällen. Så är det även i fråga om samhällsbyggande djur såsom myror och bin.

Vissa mystiker har gjort det orimliga påståendet, att världen är ett resultat av motsättningarna mellan andliga varelser, som har sin plats i himlens olika hörn. Däremot kan man med skäl påstå, att samhället utformats mer genom motsättningar än jämlikheter. Det kan vara nog att som bevis härför erinra om den mångfald av olika individuella krafter vår riksdagshistoria omsluter. Stålets slag mot flintan — hårt mot hårt — har icke sällan utlöst gnistan som tänt eldig hänförelse för en stor allmänmänsklig eller fosterländsk idé. Skapat samklangkänsla.

Individernas olikheter omöjliggör alltså inte samverkan mellan människor. Differensen i personlig utrustning snarare berikar än förminskar mänsklig samverkan. Detta kan vara ett av skälen till att vi i vårt land hållit fast vid principen, att samhälle och stat skall styras av visst antal förtroendemän (och förtroendekvinnor) ur olika samhällsklasser — inte av en enda befullmäktigad person. Allenastyrande och partivälde har bestått endast under jämförelsevis korta perioder. De har snart blivit impopulära för att inte säga olidliga och därför undanröjts. Historien lär oss, att potentater på två eller femtio ben aldrig regerat länge.

I vårt demokratiska land har, som alla vet, skett en utjämning under de senaste årtiondena. Den har medfört viss grad av likställighet i politiskt, kulturellt och ekonomiskt avseende. Men på grund av människornas olikhet har inte heller detta skapat jämlikhet, ty lika rättigheter i vissa avseenden är ej detsamma som personlig jämlikhet. Alla har vi vår begränsning men denna är ju individuellt sett mer eller mindre snävt tillagen.

Allra minst finns det förutsättningar för ekonomisk jämlikhet. I socialdemokratins barndom trodde en del enkla människor på en lika ekonomisk fördelning, som skulle göra människorna till jämlikar. Heidenstam har i en dikt från 1890-talet, Sånger i kyrktornet, gett uttryck för den revolutionära stämning han tyckte sig ha avlyssnat bland de fattiga arbetarna. Ringaren sjunger om "penningekungen" att "hans liv är en himmel, en avgrund vårt. Vi tjäna svultna en övermätt". Men med våld skulle de förtryckta ta sin rätt: "Men akta dig penningekung! Förtrycket är gammalt men friheten ung. Hon står ej vid porten. Hon bryter sig in..." Och sedan "flyttar med ens vår avgrund in i din himmel". Så skulle fördelningen ske och jämlikhetstanken förverkligas!

Kort före sekelskiftet hörde jag en jurist hålla ett antisocialistiskt föredrag. Av innehållet minns jag endast en illustration som talaren använde för att till ytterlighet förenkla frågan om ekonomisk jämlikhet. — Tänk er, sade han, två utfattiga skräddare som var för sig av staten erhöll ett lika stort rörelsekapital. Den dagen var de ekonomiskt sett jämlikar. Personligen var de däremot icke jämlika. Den ene var yrkesskicklig, karaktärsfast, ekonomiskt klok. Den andra var hans motsats. Ekonomiskt sett gled de snart från varandra. Den ene förmerade sitt kapital. Den andre förbrukade det. Ekonomisk jämlikhet kan inte upprätthållas, emedan människorna i allmänhet är så individuellt ojämlika som skräddarna i liknelsen. Socialdemokraterna inriktar sig inte heller på att förhjälpa individerna till ekonomiskt jämlikhet. De "vill helt omdana det borgerliga samhällets ekonomiska organisation till betrygganade och utveckling av den andliga och materiella kulturen". Det pågår alltså en upplösning av äldre ekonomiska grundformer.

Under alla statsformer och i alla samhällen har det funnits fattiga och rika. Det kommer alltid att finnas vilket system man än tillgriper, emedan människorna aldrig varit och aldrig blir jämlikar. Alltid skall det samtidigt finnas snåla och generösa, beräknande och tanklösa, goda, kloka förvaltare och dåliga, fåkunniga.

Den ekonomiska differensen är lagbunden. Här gäller lagar som regeringar eller lagstiftande församlingar icke kan upphäva eller förändra. Oavsett samhällskaraktären kommer medborgarna att förbli olika även ur ekonomisk synpunkt. Detta bekräftar t. o. m. nutida kommunistiska samhällen.

Enligt en sägen fanns det i forntiden en tyrann, som i ett avseende hade sinne för absolut jämlikhet. Han hade en järnsäng, som erinrar om det pinoredskap man kallar sträckbänk. Denna använde han för att göra människor lika långa. Var någon längre än sängen blev han stympad. Var någon kortare blev han under kvalfull jämmer utsträckt till önskad längd.

Det har funnits tider när ojämlikheten mellan människor var markantare och påtagligare än nu. Då var olikheten mellan den självbesuttne bonden och torparen orimligt stor. Fyra, fem släktled tillbaka var klyftan djup och vid mellan herremannen och hans underlydande. Ödmjuka och lydiga lät sig de senare tuktas och behärskas. Med blottat huvud stod de vid vägkanten när herrskapet for förbi. Numera märks skillnaden föga mellan över- och underordnade. Tjänsteförhållandet mellan människa och människa grundas nu på övertygelse om dess nödvändighet och på etisk känsla. Livet har blivit ljusare och trevligare — trots det att den absoluta jämlikheten inte existerar.

Jo, den finns på ett område. Vårt folk har sedan långt tillbaka behandlats som jämlikar inför lagen. Det har inte alltid varit så, men en historisk utredning om hur man skipat lag med orättvisa tillhör inte föreliggande ämne. Endast några exempel för att styrka påståendet. I vår äldsta lagbok, Äldre Västgötalagen, finns även en lagmanslängd. Lagmännen, domarna, får olika betyg ur rättvisesynpunkt. Om Alle säges det, att han "var vrångvis .... och satte många lagkrokar och illistiga påfund i vår lag och därför kallades han Kringalle". Tubbe Stallare karakteriseras som "hård och orättvis". Lagman Ulvar blev fördriven "för sina oseder och sin dårskap". Bönderna krävde jämlikhet inför lagen. Lagman Karle erhöll därför följande berömmelse: "Han sökte med klokhet efter de män som begingo lagbrott. Han straffade envar efter hans gärningar. Och sitt land friade han från onda män och skändligheter."

Detta gäller äldre medeltiden. Men vår historia känner även andra perioder, då jämlikhet inför lagen åsidosattes. Detta var fallet under Bo Jonson-Grips maktid under senare delen av 1300-talet. Känt är även att vår Frihetstids mäktige inte alltid tillämpade principen om likhet inför lagen. Tider har alltså funnits när — som någon sagt — "lagen är ett sovande lejon, vilket man, så länge det inte väckes, kan smyga förbi lika tryggt som förbi ett lamm". Sådana "smygare" har alltid funnits.

Jämlikhet inför lagen ger åt vår kultur en vördnadsvärd höghet. Denna höghet har tyvärr en del kulturstater ersatt med godtycklig parti- och diktaturmakt.

Klostret Montecassino återuppbyggt

Montecassino, benediktinordens moderkloster, som skadades svårt under kriget, är nu nästan återuppbyggt och det blir klart för munkarnas inflyttning någon gång i november. 400 arbetare är fortfarande sysselsatta med att återställa det historiska klostret, som grundades år 529 av Benedictus av Nursia. Munkarna själva började röjningsarbetena strax efter fientligheternas slut, och de brittiska ockupationsmyndigheterna ställde ett hundratal tyska krigsfångar till dess disposition. Den helige Benedictus' grav har oskadd kunnat återfinnas bland ruinerna.

— ... mat nära har just gått till frukost ...

De tusen fiskarnas tempel

Fantastisk är skillnaden mellan den slösande prakten i de koreanska buddisttemplen och det bottenlösa armodet i de krigsplågade koreanernas hem. Slående är också skillnaden mellan de människomyllrande städernas damm och fulhet och skönheten hos bergen och det mognande riset ute på landsbygden. Grimetonbon Georg Nilsson berättar här om en utflykt till ett av Koreas förnämsta buddisttempel i sällskap med kamrater från svenska fältambulansen.

I SLUTET AV AUGUSTI startades två öppna lastbilar med 40-talet svenskar ombord för en utflykt till "de tusen fiskarnas tempel" — omkring 25 svenska mil från Pusan. Det blev en färd som sent skall glömmas. Korea är inte bara smuts, damm, nöd och elände, utan även de vackra bergens land.

Färden gick genom Pusans norra förorter genom Tong-nea samt stora vägen mot Ulsan. Vad vi såg genom dammolnet var ruckel och halmhyddor, hopfogade av bräd- och plåtbitar, bastmattor, säckar och dåligt lerbruk samt här och där något enstaka hyggligt hus.

Butiker och stånd på varannan meter, loppmarknad samt som alltid här i Korea: ett myller av människor i alla åldrar, en del släpande på stora bördor, primitivt arbetande, liksom halvsovande i hukande eller liggande ställning. Här och där utanför hyddorna en grupp äldre koreaner idkande det rogivande brädspelet, samt de överallt piggt lekande barnen.

Grönskande risfält omramade av väldiga berg.

Vägen går i dalgångarnas botten med 4—500 m. höga bergkedjor inramande bördiga risodlingar, där små och stora fält tävlar att gå först i ax i en frisk och grön färg. Sept.—okt. är risets skördemånad, den 15 sept. (för koreanerna 15/8) är den stora skördefestens dag, då allt arbete ligger nere och folket klär sig till fest. Vi ser vindruvsodlingar, där blad och klängen bildar tak halvannan meter ovan mark, och härliga druvklasar väntar att plockas. Invid bättre och sämre ruckel mognar de finaste persikor, vattenmeloner och frukter av olika slag samt majs. I en liten gårdstäppa växer ett bananträd.

Och bergen, en betagande syn; en del med härlig grön växtlighet och groteska klippformationer, en del som nakna moränåsar där den röda leran och bergarten lyser rostig.

Snart nalkas vi ett litet samhälle, svänger in på en avtagsväg, där en portal med inskriptioner på det svårbegripliga koreanska språket, visar oss vägen till tempelsamlingen, känd förut av den blonde, reslige polisen Ekdal, bilens förare.

Nu bär vägen upp mot bergen, slingrande och smal, runt åsar och berg med rik växtlighet, lövskog och barrskog, inte olik Syd- och Mellansveriges. Berg med hissnande stup och djup grönska. Det är vyer av storslagen natur som breder ut sig under och framför oss, åt alla håll, så långt ögat och kameran når. Här och där livliga, smutsiga ungar, vallande kor utmed den smala vägen. Korna har för övrigt gott hull här i Korea, liksom tjurarna, som användes till dragdjur. De ser fromma ut och har liksom befolkningen österns flegma över sig!

Åström från Malåträsk pekar ut en hjort för oss i djupa lövskogen. En tjurkalv made in Korea, säger vi andra. Tvisten ännu ej löst! Nu stannar bilen och vi hoppar av i en härlig lövskog. Skönt att andas efter den dammiga bilfärden!

Efter en liten vandring uppför skogsvägen skymtar tempelingångens portal och bakom den en grupp tempel på terrasserade avsatser inramade med färggrann flora och med de höga bergen som bakgrund. En oförglömlig syn!

Vi vandrar nyfiket upp för de höga stentrapporna, kameran kommer till flitig användning. Vi häpnar över den ovanliga synen, prakten och rikedomen, en skarp kontrast till de eländiga kyffen som befolkningen nödgas framleva sina liv i.

Templen vaktas av en liten vaktstyrka förlagd tätt invid ingångsportalen, dessutom av buddapräster och tempeltjänare. Alla ger oss ett vänligt mottagande och visar oss villigt och glatt omkring och poserar inför kameran. Dessutom lyckas jag få templens och prästernas namn i min dagbok.

Fantastisk tempelprakt.

Denna tempelgrupp är den andra i förnämhet i Korea (nummer ett ligger närmare Söul). Namnet är Dona-nea bomonsa (De tusen fiskarnas tempel). Prästens namn är Pak dong boum. Gruppen består av ett tiotal tempelhus, grupperade på tre terrasserade avsatser med en stor tempelgård i mitten. Husen är rikt ornamenterade med sirligt utskurna träfigurer och målningar runt dem, alla symboler åt den över 2,000-åriga indiska buddan Sa-Ka-Money.

Högt under ett tak i ett av husen satt tre tempeltjänare i grå-blå kläder och vaktade en jättestor trumma (2 m. i diameter), som två gånger om dagen låter sitt dova muller ljuda över nejden, kallande alla levande växter och djur ovan mark. Dessutom finns en mindre "kyrkklocka" med "tjuderklubba" av trä, avsedd att likaså två gånger om dagen kalla människorna, en stor (1 m. lång) ihålig fisk av trä, där vakterna med träpinne trummar kallelse till allt levande under vatten, samt en stor gong-gong som kallar alla flygande varelser!

Vad vi såg inne i de olika tempelhusen var en prakt som är svår att beskriva. Där fanns den store Sa-Ka-Money i guldförgyllning mellan två mindre buddhabilder och framför på antika bord och bänkar offergåvor, rökelse och matvaror i mängd, vackra ljusstakar, små trätrummor, rikt utskurna inventarier, målningar runt väggarna och utskurna drakar och figurer i mängd. Jag hoppas att bilderna ger någon liten föreställning om all den prakt och hedendom som sågs av nyfikna svenskar från Swedish hospital, Pusan, år 4284.

Georg Nilsson.

Antabus räddar från alkoholistanstalten

Kan abstinyl(antabus)behandlingen komma att minska intagningarna på alkoholistanstalt? Frågan ställs av dr Helge Knöös, chef för Stadsmissionens poliklinik för alkoholsjuka i Stockholm i hans nu avlämnade berättelse över verksamheten från 1 juli 1950 till 30 juni i år. Han besvarar frågan jakande under hänvisning till att antalet fall, som remitterades till dylik anstalt, sjönk till ett bottenläge så snart abstinylbehandlingen började i september 1948. Och trots att besöksfrekvensen vid polikliniken redan från början av 1949 mycket kraftigt stegrats har hänvisningarna till alkoholistanstalt varit mycket få. Det ser sålunda ut, konkluderar dr Knöös, som om intagning på sådan anstalt skulle kunna undvikas genom rationell poliklinisk vård, i vilken psykoterapi och abstinyl (eller antabus(ingår som väsentliga behandlingsformer.

Man går inte gärna självmant till nykterhetsnämnden ...

Skulle resultaten på polikliniken i fortsättningen verifieras skulle det kunna betyda inte blott att anstaltsbehandling i många fall kunde förebyggas och stora summor därigenom sparas åt det allmänna utan även att den förebyggande och poliklinska alkoholistvård, som meddelas av andra organ än nykterhetsnämnderna, bör ytterligare understödjas och stimuleras, eftersom de hjälpsökande inte annat än i undantagsfall kan förmås att vända sig till nämnden vid fall av alkoholmissbruk i tidigt stadium.

Både i Stockholm och landsorten råder ett utbrett och många gånger mycket svårartat alkoholmissbruk, som inte är känt av de nykterhetsvårdande samhällsorganen, konstateras vidare. Och bland klientelet finns personer i alla stadier av missbruk. Särskilt glädjande har varit att stockholmspolikliniken besökts av ett antal personer, hos vilka ingen alkoholism mänskligt att döma ännu hunnit utbildas men som av en eller annan anledning blivit oroliga över den utveckling, deras spritvanor tagit och i god insikt om alkoholens farlighet ansett sig ha anledning att i tid konsultera läkare. Detta klientel synes statt i ökning, och här har polikliniken en av sina viktigaste uppgifter av profylaktisk art. Självfallet skulle dessa människor, som sökt polikliniken närmast för att få abstinyl eller antabus knappast ha vänt sig till nykterhetsnämnden i sin nöd.

Vissa komplikationer vidlåder behandlingen, men i de flesta fall har obehagen ansetts väga fjäderlätt i jämförelse med de allvarliga konsekvenserna av fortsatt alkoholmissbruk. — Som en intressant iakttagelse omnämner dr Knöös att gamla kroniska eksem i åtskilliga fall läkts ut under abstinylbehandling.

Abstinylkuren kombineras med psykoterapi.

Av allra största betydelse är att abstinylkuren kombineras med psykoterapi. Denna senare är alltjämt den viktigaste behandlingsmetoden. Utan psykoterapi är abstinylens värde som läkemedel ganska ringa. Det går sålunda som regel inte att bara skriva ut ett recept på abstinyl eller antabus och utan vidare upplysningar eller psykisk påverkan skicka patienten ifrån sig. Patienten släpps som regel inte efter en konsultation utan ställs tillbaka efter en vecka, då de första erfarenheterna av medicineringen diskuteras med honom. Därefter får patienten återkomma med allt längre mellanrum om allt går bra, ej blott för kontroll av behandlingen utan minst lika mycket för att läkaren skall få nya tillfällen till psykoterapeutisk påverkan. I många fall har resultatet av kuren visat sig i hög grad beroende av möjligheterna dels till psykisk påverkan, dels till samarbete med hustrun till alkoholisten eller annan anhörig.

ANNONSERA

SLKF:

Svårast ordna semester för jordbrukets folk

Svenska Landsbygdens Kvinnoförbund uttalar i sitt yttrande över arbetsmarknadsstyrelsens undersökningar angående möjligheten att bereda semesterledighet åt företagare sin förvånäring över att utredningen själv inte kompletterat de gjorda undersökningarna med några konkreta förslag.

I övrigt sysselsätter sig förbundet främst med semesterproblemet ur jordbruksbefolkningens synpunkt och erinrar om att förbundet genom sina semesterhem och fristående semesterveckor på skolor, pensionat m. m. också har erfarenhet av svårigheterna speciellt för husmödrar vid lantbruket att under någon tid av året bli fria från sina sysslor. Förbundet har också arbetat på vikariefrågans lösning, och därvid kommit till det resultatet att utom brist på företagsamhet och förståelse för vad en årlig ledig tid betyder för kroppslig och andlig hälsa, är det oviljan mot att lämna hemmet i främmande händer, svårigheterna att erhålla hjälp och brist på medel att avlöna densamma, som är avgörande.

För de tre förstnämnda orsakerna finns det intet annat som hjälper än propaganda och exemplets makt, skriver förbundet. I det avseendet har SLKF utfört det banbrytande arbetet, men mycket återstår att göra. Filmen t. ex., särskilt smalfilmen, bör tagas mera i bruk och dess användning inte endast specialiseras till semesterlivets fröjder utan även användas för att i populär form förtydliga hur av arbetströtthet nedbrutna själar kan stärkas och till synes olösliga situationer redas upp tack vare att vederbörande får sin fysik stärkt och tid att i lugn och ro tänka över sin situation.

Vidare bör mer propaganda bedrivas för vintersemester. För dem som har mycket utearbete är rena hälsomomentet genom sol och luft inte så viktigt som för dem som har inomhusarbete. Därför bör den semester, som landsbygdens företagare och deras familjer också kommer att göra anspråk på, kunna förläggas även till annan tid än den mest bråda växttiden. Därigenom underlättas också problemet hemhjälp betydligt, i det att arbetet vid produktionen kan inskränkas till det dagligen förekommande arbetet med hushållet och djurvården. I ett avseende försvåras bortovaron genom vintersemestern åtminstone om den infaller under skolterminens gång, då föräldrar med barn i skolåldern icke blott är förhindrade att medföra dessa utan också måste anlita pålitlig ersättare för deras vård eller ordna utackordering under bortovaron.

Enklaste lösningen av dessa problem är ju otvivelaktigt, att föräldrarna tar sin längre semester i olika omgångar, varvid det egentliga ansvaret för hemmet faller på den hemmavarande maken, som eventuellt med en mer eller mindre kvalificerad hjälp sköter hemmet. I de flesta fall, där olika organisationers semestervikarier varit anställda, har detta varit förhållandet, och det har utfallit gott, även där skötseln av mindre barn åvilat dem. I större, svårskötta familjer bör den ordinarie hemvårdarinnan inom kommunen också få trädå till under rubriken "föreoyggande vård" och denna institution, enligt socialstyrelsens nyligen lämnade förslag utbyggas, icke efter invånareantal utan efter verkligt behov.

Denna hemhjälpssemesterhjälp bör givetvis fördelas genom hemhjälpsnämnden som därvid dock bör beakta, att det — oavsett ekonomiska behov — är till de hem som ha svårast med fritidens ordnande, som denna arbetskraft främst bör dirigeras.

Beträffande den ambulerande semesterhjälp, som olika landsbygdsorganisationer i samarbete med länsarbetsnämnderna lyckats enrollera, förefaller det oss visst inte organisatoriskt felaktigt eller ens svårbemästrat, att hemhjälpsnämnderna för att erhålla den vända sig till länsarbetsnämnden eller den som av kommittén särskilt utses såsom centralorgan och fördelare av arbetskraften. Denna förmedling, liksom också de korta kurser, som synas ha givit ett gott resultat, bör som hittills vara kostnadsfria. En nämnd, som har till uppgift att stimulera intresset för anställning och utbildning, lika väl som att propagera för hemmets anlitande av denna arbetskraft bör, enligt förbundets åsikt, knytas till länsarbetsnämnden. I denna bör ingå ledamöter för intresserade organisationer, såväl manliga som kvinnliga medlemmar. Dessa kommittéer böra ute i kommunerna kompletteras med samarbetsorgan mellan olika föreningar med uppgifter i huvudsak sammanfallande med länsnämndernas.

För närvarande inräknas i jordbrukskalkylen en semesterersättning på 6 procent. Denna är densamma som för andra yrkeskategorier och avser att utgöra kompensation för de fast anställda arbetarnas semesterlön. För de jordbrukare i lägre inkomstklasser, som för djurvården och en del andra dagliga sysslor måste leja arbetskraft under bortovaron, blir denna kalkylmässiga ersättning otillräcklig, därför att den till största delen åtgår till den lejda arbetskraftens underhåll och avlöning — något som många andra yrkesgrupper ej behöver bekymra sig om, då dessa kostnader bortfaller eller helt faller på arbetsgivaren. Detta innebär icke bara en orättvisa utan också en hämmande faktor för semesterns utnyttjande, som förslagsvis borde elimineras genom samhällets försorg.

En viss kalkylmässigt inräknad mindre höjning av procentsatsen för semesterersättningen kan därvid diskuteras. De extra inkomster, som härigenom tillfördes jordbruket, skulle för att komma de behövande till godo, avsättas till en särskilt fond varur till hemhjälpen medel finge rekvireras genom t. ex. de lokala hemhjälpsnämnderna. Detta skulle, utom den ekonomiska hjälpen, även säkerligen ha till följd att uppmärksamheten bättre fästes på själva semesterbehovet och möjligheterna och vikten av att tillfredsställa detsamma.

Som andra möjliga lösning kan man tänka sig, att semesterhjälpen även i ekonomiskt avseende helt inordnas under den sociala hemhjälpen och dess med dess bidragsmöjligheter behovsprövade taxor. Detta är administrativt lätt och antagligen också den för närvarande för samhället billigaste vägen.

SLKF poängterar till sist, att sebygdens folk utgör ett viktigt led i kampen mot den avfolkning som hotar, speciellt på den kvinnliga fronten och ett icke mindre viktigt, de det gäller att bibehålla den i sin helhet starkt åldrande jordbrukarstammen vid hälsa och krafter. Även om jordbruksyrket på många sätt är mera hälsosamt än många andra yrken, mo väges dessa fördelar å andra sidan av den större bundenheten och det, speciellt under vissa tider, ihållande jäktet mellan ute- och innesysslor. Det har av kända läkare flera gånger framhållits, att t. ex. de nervösa sammanbrotten, förorsakade av direkt arbetströtthet, hos denna kategori är mera ofta förekommande än hos andra och likaså betonas vikten och möjligheten av att de genom en tids helst årlig vila och rekreation få tillfälle att lappa ihop både slitna nerver och en överträtt kroppshydda. Den upplysning och den hjälp samhället i detta fall kan lämna, är säkerligen varken obefogad eller bortkastad.

Inför avtalen:

LO förordar subventioner

De utdragna diskussionerna inom LO samt mellan regeringen och LO inför den nu förestående avtalsrörelsen har — enligt vad Finanstidningen tror sig veta — nu nått ett stadium, där två alternativa huvudlinjer utkristalliserat sig.

Sålunda torde det nu få anses klart att LO för sin anslutning till stabiliseringsplanerna kommer att kräva antingen indexreglering av avtalslönerna eller nya subventioner för motverkande av de prisstegringar, som eljest skulle våra att motse såsom följd av den nya löneröreisen och den felslagna skörden samt ev. även som resultat av en ny prisstegringsvåg på världsmarknaden. Det är att förmoda att LO till slut kommer att stanna vid subventionslinjen.

Om subventionslinjen följs finns det anledning räkna med att nya subventioner succesivt kommer att föras ut i livet från och med årsskiftet på basis av medel anvisade av den nu förestående höstriksdagen. Frågan om ett nytt subventionssystem för stabilisering av den allmänna pris- och levnadskostnadsnivån och den lämpliga utformningen av ett sådant system torde med andra ord bli en av huvudfrågorna vid höstriksdagen liksom vid de avslutande stabiliseringsförhandlingarna mellan regeringen och intresseorganisationerna.

— Jag tänker fotvandra runt jorden.

— Då får ni gå åt andra hållet för den här gatan är avstängd...

LAHOLMS TIDNING - ENDA TIDNING SOM UTGIVES I LAHOLM

Nytt och flytt

Dagens namn

FRANS.

Solen går upp kl. 6.22 och ned kl. 17.39.

Morgondagens namn

BROR.

Solen går upp kl. 6.25 och ned kl. 17.36.

Dagens dikt:

Solig stig är full av under
som blott ljus kan uppenbara,
gåtfullt djupa är de stunder
då vi helt får glädje vara.

(PÄR LAGERKVIST.)

FAMILJEMEDLEM

— Hade ni bara ert senaste hembiträde en vecka, innan hon gav sig av?

— Ja. Hon ville bli behandlad som medlem av familjen, och när vi gjorde det, så...

*

Det finns ingen fruktbarare jord för onda och goda frön än barnahjärtat.

*

Vad menas med en gräsänkling? En man med vigselringen i västfickan och hustrun vid västkusten.

Domstol styrker äktenskaplig trohet

Det torde ha hänt för första gången som en kvinna har fått sin äktenskapliga trohet bestyrkt i ett av domstol utfärdat dokument. Dokumentet har utfärdats för en gift kvinna av domstolen i den tyska staden Salzgitter efter en rättegång. Kvinnans make är sedan en tid tillbaka bosatt i Canada, och en väninna till henne hade brevledes rapporterat till mannen att hustrun hade begått äktenskapsbrott. Inför rätta fick "väninnan" medge att hon fritt uppfunnit sitt påstående av skvallersjuka, och den över alla misstankar höjda hustrun fick sitt dokument att hon varit trogen.

Tysk bastupropaganda

Tyska saunaförbundet, vilket uttytt är en sammanslutning av bastunjutare och -propagandister, gör stora ansträngningar för att göra hela tyska folket finsk bastusinnat. Nu förestår det snart en bastupropagandavecka i förbundets regi i Frankfurt am Main, och inbjudningar haglar tätt över befolkningen att prova bastubadning i den "läkfinska" inrättningen i förbundets frankfurtlokaler. Bastubadet härdar kroppen och gör den bättre rustad mot sjukdomar, reglerar kroppsvikten, botar vid förkylningssjukdomar och reumatism samt har en gynnsam inverkan även på aptit- och sömnlöshet, kort och gott: bastubadet ökar livsgädjen, heter det i propagandan.

Sparbanksordföranden förskingrade även barnavårdskassan

HUDIKSVALL (TT)

Affärsföreståndaren i Jättendal, som tidigare vidgått förskingringar av 75,000 kr från Gävleborgs läns sparbank, har nu erkänt att han även förskingrat 2,300 kr från barnavårdsnämnden, då han var dess ordförande 1948. Han har vidare erkänt vissa manipulationer med bokföringen för ett dödsbo, vars affärsrörelse han förestått.

Utredningen har nu övertagits av landsfogde Grauers i Gävle.

Snickar-Herman är tidigt en morgon på väg till marknaden i Falköping och passerar med sin häst och vagn en gård i grannsocknen. Här bor Karl i Broa, som kommer ut och säger:

— Sa du åka te marken så kan du la hälsa på mi käring, sum legger på lasarettet.

— Dä kan ja la göra, säger Herman sävligt och far vidare.

Frampå förmiddagen stegar han upp till lasarettet och frågar en sjuksyster i korridoren:

— Va legger Karl i Broas Tilda?

— Ja, vad heter patienten i efternamn?

— Vi sejer allri'nget aent än Tilda.

Syster tänker på uppdelningen i kirurgiska och medicinska fall, blindtarmar o. s. v. och frågar:

— Vad är det för fel på henne, vad lider hon av:

Och svaret kommer i förvånad ton:

— Dä sa la I vetal

Jordbrukets byggnadskostnader

AV AGRONOM ULF RENBORG, LUND

Inom Statens Forskningsanstalt för Lantmannabyggnader, Lund, har sedan detta års början es gång i kvartalet gjorts beräkningar rörande byggnadskostnadernas stegring vid det svenska jordbruket. Dessa undersökningar visar, att den totala byggsadskostnadsstegringen från juli 1950 till juli 1951 ligger mellan 30 och 45 procent. Den lägre siffran hänför sig till en gård, där bostaden och ladugården har tegelväggar samt loge och lada av träväggar, medan den högre siffran avser en gård, där samtliga hus har träväggar. Gårdes med stenväggar är belägen i Sydsveriges slättbygder och den med träväggar i Mellansveriges skogsbygder.

Av delkostnaderna har arbetskostnaderna vid båda gårdarna stigit med 25 procent. Vårens avtalsrörelser förklarar icke hela denna stegring. Dessutom inverkar dels genomförandet av obligatorisk treveckorssemester från och med den 1 juli i år, dels att en tidigare i en del avtal bestämd reducering av ackordspriserna vid uppförandet av ekonomibyggnader inom jordbruket nu försvunnit.

Kostnaderna för material till grund, överbyggnad och inredning visar en mycket oenhetlig stegring, som ligger någonstans mellan 35 och 60 procent. Den lägre siffran gäller för gården med den minsta träanvändningen och den högsta siffran vid gården med den största träanvändningen. Kostnaderna för installationsmaterial, dvs. för värme- och sanitetsmaterial samt el-utrustning, visar däremot en enhetlig stegring på nära 30 procent.

Det kan vara av intresse att konstatera, när de olika prishöjningarna skett. Det visar sig beträffande materialet, att detta fram till den 15 januari i år stigit med 15 à 20 procent, vilken stegring den 15 april hade ökat till 30 à 40 procent, allt i förhållande till prisläget i juli 1950. Den största delen av stegringen för materialkostnaderna inträffade alltså fram till mitten av april månad. Arbetskostnaderna steg däremot endast obetydligt fram till den 15 januari, för att sedan stiga snabbt allt eftersom avtalsrörelsen fortskred och successivt anslutades. Den 15 april hade en nivå, som låg 20 procent över julinivån 1950, uppnåtts. Stegringen fortsatte sedas endast långsamt, så att slutresultatet blev

Högst 12 proc. skador för standard klass A.

Svaret härpå kan tyvärr inte göras uttömmande här. Det bör emellertid framhållas att de nu gällande standardiseringsbestämmelserna för matpotatis bidragit till att odlarna fått ett direkt intresse av att minska skadefrekvensen. Man kan nämligen f. n. inte åta sig att standardisera ett matpotatisparti för klass A här i landet nu om de mekaniska skadorna äro större än 12 proc. Detta betraktas så allvarligt vid standardiseringen att felet jämföres med stark mörkfärgning vid kokning. Men även om ett potatisparti inte skall standardiseras utan avyttras på annat sätt så är det klart att mekaniska skador kan vanställa utseendet i sådan grad att odlaren får ut ett mycket sämre pris än om partiet varit oskadat.

De mekaniska skadorna på potatisen kan ha svåra följder under lagringen. Genom att skalet är trasigt underlättas brunrötans och fusariumrötans och naturligtvis också många andra svampars möjlighet att komma in i potatisens kött. De rötskador som härigenom uppstå under olika lagrigsförhållanden äro starkt påverkade av frekvensen mekaniska skador. I synnerhet gäller detta under innevarande år då den sista tidens svåra blädmögelangrepp skapar betydande förutsättningar för en riklig förekomst av brunröta. Akta därför potatisen väl vid skörden i år, det lönar sig.

Jun.

Frivilliga försvaret

Laholms hemvärnsområde

har övning lördag och söndag den 6 och 7/10 under ledning av chefsinstruktör.

Lördag: Samling i hemvärnsstugan kl. 17.00 för teori innefattande laddningsberäkning, eldkommando och målangivning. Utrustning: Uniform samt anteckningsmaterial.

Söndag: Samling vid LS-stugan, Hökafältet, kl. 08.00. Övning Terrängtjänst samt sprängoch mintjänst. Utrustning: Uniform M-41, vapen (K-pist., kg., g.) bajonett, hjälm och verktyg. Övningen pågår till kl. 15.00 och är obligatorisk för alla hemvärn.

Hvch.

DET KVITTAR SAMMA

— Jag bryr mej inte ett dugg om vad jag får för slags man, bara han är rik, tjusig, snäll och jag älskar honom.

*

Majoren kom in i stallet, fann sin häst randigt ryktad och gav stallvakten en lätt åthutning. Denne lyssnade tålmodigt, men när majoren till slut påpekade att spillningen var kall, kunde han inte styra sig utan utbrast:

— Ja, men jag kan väl för alla gudar inte stå och värma den heller!

Majoren vände sig om, log och gick.

Stoppa flykten från skogen — det brådskar

Nu måste krafttag till för att stoppa flykten från skogen, ty får den fortsätta blir följderna ödesdigra. Utan skogsarbetare kan Sverige inte behålla sin levnadsstandard och inte heller sin kulturella nivå — skogsarbetaren intar på sätt och vis en nyckelställning. Inte heller kan man klara skogsbruket med tillfällig arbetskraft; skogsbruket är ett yrke, som fordrar stor kunnighet. Att vända strömmen tillbaka till skogen är därför en av näringslivets mest aktuella uppgifter.

Dessa synpunkter understryks av chefen för domänverket, generaldirektör Erik Höjer, som i Svenska skogsvårdsföreningens tidskrift framlägger sina synpunkter på detta oerhört betydelsefulla problem. Man måste, säger han, bereda skogsarbetarna en tryggare och bättre försörjning. Det betyder framför allt: fast anställning med goda bostads- och arbetsförhållanden. En del har uträttats, men det går för långsamt. Den tillfälliga arbetskraft, som skogsbruket i stor omfattning utnyttjar, kan snabbt förminskas och försvinna — flyttningen bort från skogen kan också bli en mycket snabb process. Men en ny fast arbetarstam byggs inte opp i en handvändning.

Inom domänverket har vi, fortsätter generaldir. Höjer, svåra känningar av utvecklingen och söker å ena sidan begränsa behovet av arbetskraft genom maskinella anordningar och förbättrade arbetsmetoder jämte bättre utbildning och å andra sidan höja bostadsstandarden för befintliga lägenheter och förstärka den fasta arbetarstammen. I sistnämnda avseende har vi emellertid hittills kunnat uträtta ganska litet. Statens skogar har en icke obetydlig fast bosättning av familjer, som ägnar sig omväxlande åt skogsarbete, ett mindre jordbruk eller anläggningsarbete. Dit hör skogsjordbruken i södra och mellersta Sverige och torpen i Norrland. Egentliga fasta skogsarbetare utan jordbruk finns blott i mindre omfattning och inte i Norrland. Det är nödvändigt att nämnda bebyggelse i Norrland och mellersta Sverige kompletteras med koncentrerad bebyggelse av arbetarbostäder i anslutning till större jordbruksbyar eller samhällen.

Hittills har inte mycket kunnat göras åt detta. De stora byggnadsanslag, som domänstyrelsen under senare år begärt bl. a. för nämnda ändamål, har på grund av byggnadsreglering och av finansiella skäl beskurits mycket hårt, och anslagen måste självfallet i första hand användas för underhåll, modernisering och omgruppering av bebyggelsen (bostäder och jordbruksbyggnader) vid de befintliga lägenheterna. Styrelsen kommer emellertid att för nästa år framlägga förslag till byggande av ett stort antal skogsarbetarbostäder enligt en plan, som är under utarbetande. Ytterligare uppskov skulle starkt äventyra våra avverkningar och skogsvårdsåtgärder nu och för framtiden. De arbetare, som en gång lämnat skogsbygden, kommer inte gärna åter, även om förhållandena förbättras. Det gäller att snabbt bereda sådana levnadsomständigheter att tätorternas arbetsliv- och bostadsförhållanden blir mindre åtråvärda.

Prinsessan Elizabeth till filmpremiär

Trots kung Georges allvarliga sjukdom bevistade prinsessan Elizabeth och hertigen av Edinburgh premiären i London på Florence Nightinggale-filmen. Prinsessan hade nämligen för länge sedan lovat komma till denna premiär som i England betraktats som en nationell händelse. Här hälsar prinsessan på de båda huvudrollsinnehavarna i filmen, Anna Neagle och Michael Wildin. Till höger om prinsessan ses la dy Mountbatten.

Hos farmare i Vilda Västern:

Skördetröskor med strålkastare

FRÅN OHIO reste jag till Indiana och därefter upp till Idaho, där jag nu vistas. Det är en liten förändring, skall jag säga. Till detta vilda, sköna land skall jag återkomma i senare artikel. Farmen, på vilken jag vistas, är på 1,500 tunnland och här odlas uteslutande vete och vicker. De senare säljas till bomullsdistrikten i södern, där de sås i oktober för att plöjas ner som gröngödsel i april strax före bomullsplanteringen. Jorden häruppe är en lätt svartmylla, uppbruten prärie och berggrunden sticker i dagen här och var. Klimatet är typiskt inlands, uppdelat i bestämda tork- och regnperioder. Vi ha nu haft omkring åtta veckors torka, så skörden har avslutats och kvalitén är den bästa på spannmålen. Här är fem st. självgående John Deere skördetröskor på denna farm och alla har varit igång från bittida till sent de sista tre veckorna. Att köra en sådan på vetefält, som det till en början tar 5—6 timmar att gå runt, är utan tvivel en upplevelse och skulle vara ännu trevligare om inte den obarmhäriga solen gjort luften så glödhet. Som väl är är nätterna kyliga och behagliga. Någon dagg finns inte, så det förekommer t. o. m. att skördetröskorna utrustas med strålkastare och går dygnet runt. Veten står mogen och gul så långt ögat når, men inte är då avkastningen per arealenhet så hög som den svenska! Jorden tillföres emellertid aldrig naturgödsel utan endast konstgödsel vid höstbearbetningen. Höstsådd förekommer allmänt här av både vete och vicker. Man önskar nämligen på grund av erosionsproblemet ha marken täckt av grödor i så stor utsträckning som möjligt, för att förhindra bortvättning och urlakning av jorden med smält- och regnvatten.

Förödande regnskurar!

När ett regn kommer här är det inte som hemma. Det kommer tillsammans med åska och dunder, dyker upp på några minuter och försvinner lika fort. Men oj vad det öser ner dessa minuter. Får man ej tak över huvudet är det fara värt man blir ihjälslagen av dessa projektiler till regndroppar. Man tillämpar även systemet med "stripfarming" här, d. v. s. olika slag av grödor, skiljda av öppen jord i slingor i sluttningarnas tvärriktning.

Uppe i dessa torra områden använder man konstbevattning i stor utsträckning. Från de ständigt snötäckta topparna i fjällen hämtas vattnet via fjällfloder och maskingrävda kanaler till bevattningsdikena, som korsar fälten på ungefär 100 m. avstånd från varandra. På denna farm användes ingen konstbevattning, men närliggande gårdar använder sig av det enligt olika system. Ganska kuriöst är väl också att indianerna använde dessa metoder så tidigt som i början av 1800-talet, långt innan den vite mannen ockuperade hans mark.

Efter avslutad skörd här bearbetar man jorden med en tung typ av tallriksharv och sedan får jorden vila till efter höstregnen. Då plöjer man och harvar ena dagen samt sår den andra, utan att ge jorden tillfälle att "sätta sig". Inte så vidare svenskt, eller hur? Även här sås handelsgödseln samtidigt med säden och den "standardblandning", som användes är "3—12—6", d. v. s. 3 % kväve, 12 % super och 6 % kali. Av denna blandning, som alltid är kornad, ges omkring 150 kg/ha.

Ny, besvärlig vetesjukdom.

Man har varit mycket besvärad av en ny vetesjukdom, mot vilken man inget bekämpningsmedel har. Stora skador har åsamkats och i Nebraska, Kansas och Iowa har denna nya sjukdom spolierat vete för miljontals kronor. I övrigt är man mycket noga vid bekämpning av växtsjukdomar och skadeinsekter här. Det mest använda och mest lyckade besprutningsmedlet är Esteron 44 och andra medel av 2,4-D-preparaten. Förutom spannmålsproduktion har man här specialiserat sig på gödboskapsuppfödning. Besättningen på denna farm är 500 Herefordkor. Denna ras är den näst Aberdeen-Augus mest utbredda gödrasen i Amerika, och kallas också populärt för "whiteface". Farmaren här arrenderar 500 tunnland betesmark från ett indianreservat och där betar nu de 500 biffdjuren. Vi rider upp och ser till dem allt som oftast och när vi skall märka kalvarna och driva slaktdjuren (omkring 20 månader gamla) ner till farmen, blir det väl en riktig cowboycirkus, skulle jag tro. Vinterstallar för djuren finns icke, utan de får söka skydd i skogsdungar, där de utfodras med hö och gröpe. Korna får kalva ute i snön även när temperaturen är 30 gr. C. (vilket inträffar här), och det händer sällan att kalvarna inte klarar kylan.

Indianerna är som "vanligt folk".

På tal om indianerna, så nog finns dom här, men inte liknar dom mycket "Hjortfot", "Snabba Falken" och alla de andra man läst om som pojk. Jag skulle tro, att jag erfor samma känsla när jag mötte min första indian, som en amerikansk turist får när han reser till Sverige och tror alla där går klädda i folkdräkter, med broderade västar och tofsar runt knäna. Vi finner båda att "infödingarna" är precis som "vanliga" människor. Det är bara vid folkfester och jubileer som indianen tar på sig sin gamla uniform med fjädrar och krigsmålningar, men då är han också grann att skåda. Det har också visat sig, att indianerna mycket ogärna stannar kvar på sina reservat. De arrenderar hellre ut dem och bosätter sig i städer och samhällen.

De olika universiteten betyder oerhört mycket för försöks- och undervisningsverksamheten. Även staten är härvidlag ledande, och jordbruket som yrke tycks även vara mera uppskattat än i Sverige. Jordbruket har också en vida större plats i radion (den svenska är ju rent ynklig i det fallet). Föredrag, diskussioner, råd och upplysningar ges varje dag, och "Farmrapporterna" är alltid efterlängtade programpunkten.

När man söker idéer och lärdomar frågar man sig omedvetet: "Är det bättre eller sämre än hemma, är det något att lära, o. s. v.?" Man får dock akta sig för generalisering och tänka att när vi jämför Amerika med något, måste vi ofta taga hela Europa som jämförelseobjekt. Amerikas kolossalt skiftande förhållanden nödvändiggör detta. Amerika är ju kontrasternas land. Inte någonstans finns väl lyx och fattigdom så nära vägg i vägg som här. Nog förefaller det mig som om den svenska levnadsstandarden i stort står högre än här och på jordbrukets område, kanske vi inte har maken till de främsta farmarna här — men inte maken till de sämsta heller! Man kan inte heller utan vidare taga idéer härifrån och omplantera dem hemma, men man kan t. ex. se och lära hur mycket o. till hur många arbeten en traktor kan användas, exempelvis. Om det sedan hemma lönar sig att efterapa är en annan sak. Mekaniseringen är sig själv ej nog, den måste alltid ansättas på ett följdriktigt sätt.

Har inte amerikanerna att lära av oss?

En amerikansk farmare, som varit i Sverige och sett det svenska jordbruket, hörde att jag var över här i jordbruksstudier och frågade, om inte amerikanarna i stället borde resa till Sverige och studera dess jordbruk. Riktigheten i detta påstående må ju vara hur som helst, men jag skulle tro att det är just detta, att å ort och ställe se vad som förehaves och därefter döma och bedöma, som är det fina i "kråksången".

Yngve Nilsson.

Ta nästa

En gumma sticker ut huvudet genom kupéfönstret och frågar tågklareraren, som står på plattformen med signalstaven i handen:

— Varför går inte tåget?

— Vi väntar på ström.

— Han kan väl åka med nästa tåg, svarade gumman.

"LYCKA TILL, NORUP", sade på måndagen avgående jordbruksministern Sträng till sin efterträdare Sam Norup (t. h.).

SAGT och SKRIVET

Våga att vara vis, börja! Den som uppskjuter bättringens stund liknar en resande, som i sin enfald står och väntar, tills floden flutit förbi, men floden flyter och skall flyta på samma sätt i oändliga tider.

Horatius.

Att i världen vara utom världen är vishet.

T. G. von Hippel.

Det är en tröstlös och omöjlig uppgift för vårt vägväsende att med de för varje år på grund av sjunkande penningvärde allmera otillräckliga väganslagen åstadkomma den genomgripande ombyggnad från grunden av vägar och broar, som skall kunna bära den ökade belastningen.

Axel Nylander, vägdirektör.

Från Kinnaredsbygden

September månad börjar att lida mot sitt slut, och vi har redan haft förspel till vad som är i annalkande. Terometern har ett par morgnar visat 2 och 3 grader kallt, och på sina håll påstås att det har varit upp till 5 grader.

Ännu får vi väl hoppas att vi får soliga och varma dagar för lantbrukets vidkommande då här i skogsbygden finnes ännu mycket säd ute. Just de sista dagarna i den gångna veckan har kunnat bärgats in säd, där den varit mogen nog. Regnet som kommit var nog välgörande för betet åt djuren som hittills får taga sin föda ute, och det har varit en god återväxt på vallarna.

Här och var uti bygderna har det börjats med potatisplockning. Resultatet av denna tycks bli olika på vissa trakter, kanske beroende på jordmånen, men över det hela blir nog potatisen här i bygden någorlunda, så man får inte klaga.

Från lantbrukarhåll önskas allmänt att här måtte bliva en mild höst framåt, ännu har intet hunnit att göras vid rågsådden samt upptagningen av rotfrukterna. Vidare kommer höstkörningen som kräver sin tid.

Vad beträffar byggnadsverksamheten i vårt samhälle, har det ljusnat något på denna front. Efter tåligt väntande har myndigheterna denna gång tänkt på oss här uppe i skogsbygden med två tillstånd. Trafikbilägare Carl Svensson, Kinnared, har under sommaren uppfört en villa i samhället där tre lägenheter kan inredas. Vidare utmed Åmotsvägen har Leif Sundberg, Tovared, uppfört en enplansvilla för egen bostad. Fabrikör Hilding Johansson, Tovared, har även i dagarna tilldelats tillstånd för att bygga en större byggnad i samhället å där inköpt tomt från Davidshus, som skall inrymma bostadslägenheter åt personalen vid fabriken. När dessa byggnader blir färdiga att tagas i bruk hjälper det väl något i dessa bostadsbristens tider. Även källaremästare Algot Svensson har fått sin begäran om tillstånd att bygga till sitt hotell bifallen. Då han under årens lopp drivit upp sin rörelse och det har gått därhän att det visat sig att utrymmena är för små om han i fortsättningen skall kunna taga emot fasttillställningar av större art.

Nu återstår det ett allmänt önskemål nämligen att den omdiskuterade backen vid Davidshus skall rättas och den farliga kurvan invid hotellet försvinna. I dessa bilismens tider utgör den en farlig fälla. Flera olyckstillbud har inträffat där. Tacknämligt vore om de ledande inom vägstyrelsen inte dröjer förlänge innan detta arbete kommer att verkställas.

— Allting är så bedrövligt nu för tiden att de som inte är födda än kan skatta sig lyckliga.

— Ja, kanske det, men hur många är det!

Laholms Tidning är alltid främst med lokala nyheter

RADIO

TORSDAG DEN 4 OKTOBER.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Hälsan framför allt! Doktor Albin Sjöberg om huvudvärk.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
6.45 Gammal dansmusik.
7.00 Andliga sånger.
7.20 Intim musik.
7.40 Morgonandakt. Läroverksadjunkt Einar Dahlén.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Hemmets magasin.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Wille Johnsson spelar dragspel (Norrköping.)
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Skälmstycken. Ur "Per Ståstdräng" av Hans Larsson. Uppläsning av Ffritiof Billquist.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Gråbeingeneralen. Norsk lektion.
13.30 Populär middagskonsert av Radioorkestern.
14.10 Sång av Styrbjörn Hybbinette. Vid flygeln: Harry Ebert.
14.30—14.50 Koppla av! Gymnastik för husmödrar.
16.30 Ett besök i kung Tjornabandis harem. Kåseri av docent Alf G. Johnels.
16.40 Torleif Lännerholm, oboe. Vid flygeln: Ragnar Dahl.
17.00 Väderlek.
17.10 Vid Babels älvar. Föredrag av domprosten Oscar Rundholm.
17.25 Ur Farbror Svens resekappsäck.
18.00 Grammofonmusik. 1. Bourré och Passepied ur Svit nr 1 C-dur (Johann Sebastian Bach). 2. Das Traumbild Irmgard Seefried, sång. 3. Presto. Arturo Benedetti Michelangeli, piano. 4. De båda grenadjärerna (Schumann-Heine). Hans Hotter, sång. 5. Ur Romantiska stycken op. 75 (Antonin Dvorak). Frederick Grinke, violin. 6. Nu är jag pank och fågelfri ur "Tiggarstudenten". 7. Ur "Teaterbåten" (Jerome Kern) George Melachrinos orkester. 8. Tango du rêve. Eric Jonsson, sång. William Linds orkester. 9. If you 've got the money. June Richmond, sång. Svend Asmussens kvintett. 10. Lundbyvalsen Ragnar Sundquist, dragspel. 11. Dig tillhör hela mitt jag. Carl Holmberg, sång. Åke Jelvings orkester. 12. Jazz me blues. Toots Thielemans trio.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Schlagerfönstret. Underhållningsorkestern spelar under ledning av Åke Jelving. Medverkande: Alice Babs och Charles Judah.
20.00 Bondedramat: De knutna händerna. Av Vilhelm Moberg. Regi: Lars Madsén. Personer: Adolf Bengtson hemmansägare änkeman — Edvin Adolphson; Emil, Erik, Signe och Mari, hans barn — Lars Ekborg, Stig Olin, Sif Ruud och Maj-Britt Nilsson; Tilda, hans syster — Linnéa Hillberg; Gärda, Tildas dotter — Fylgia Zadig; Alfred i Grönäng, Adolfs brorson — Helge Hagerman; Sven Nilsson, gårdens gamle torpare — Nils Hultgren; Martin, glasblåsare — Sören Alm; Gustav Nord, stationskarl — Ivar Wahlgren. Inledande ord av författaren.
21.30 Folke Reinholdsons ensemble.
21.50 Besatthet och övertro i Indonesien. Eric Lundqvist berättar.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—22.55 Harald Sæverud: Konsert för piano och orkester op. 31. Solist: Robert Riefling, Oslo. Dirigent: Sixten Eckerberg.

Danska radioprogrammet torsd.

7.35 grammofonmusik. 8.30 morgonandakt. 12.00 middagskonsert. 13.15 grammofonmusik. 15.30 eftermiddagskonsert. 16.50 Beethovenmusik. 17.40 Helge Jacobsens trio underhåller. 18.15 uppläsning. 19.15 sånger. 19.35 reportage. 20.00 torsdagskonserten. 22.15 från studentkretsens diskussion i Vartov.

FREDAGEN DEN 5 OKTOBER

6.15 På tröskeln. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Svenska schlagerskivor.
7.00 Melodier i dur.
7.40 Morgonandakt. Rektor Elisabeth Lindholm.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Lediga platser. Därefter: Morgonkonsert på grammofon. Edward MacDowell: Konsert nr 2 d-moll för piano och ork. op. 23. Solist: Jesús María Sanromá. Bostons promenadork. Dir.: Arthur Fiedler.
8.45 Skolradio. Morgonsamling.
9.00 Listen and Learn. Klass 6. Korrespondenskurs i engelska. Ledare: Sverker Brorström. (Kaarineholm.)
9.30 Listen and Learn. Klass 5. Korrespondenskurs i engelska. Ledare: Sven Fjelner.
10.00 Listen and Learn. Klass 7. Korrespondenskurs i engelska. Ledare: Uno Sondelius. Uppsala)
10.30 Gunnar Olsson läser ett avsnitt ur »Nu var det 1914» av Eyvind Johnson.
10.50 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Pianolyrik. Curt Åkerlind spelar.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Jordbrukskonsulenten har ordet. Södra Sverige: Nils Gustaf Larsson. (Malmö.)
Mellersta Sverige: Sven Wennerström. (Karlstad.)
Norra Sverige: Erik Arwidson. (Luleå.)
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Sångstund under ledning av Olof Hult. (Malmö.)
13.30 Sagohörnet: Skeppet Orkanen Gunnar Olsson läser ur en bok av Severin Schiöler.
13.45 Hasse Wallins dragspelskvintett.
14.10—14.30 Vad får jag begära av min 3-åring? Stina Sandels. (Göteborg.)
16.30 Vagn Holmboe: Stråkkvartett nr 3. Koppel-kvartetten (Elsemarie Bruun och Andreas Thyregod, violin, Julius Koppel, viola, samt Jarl Hansen, violoncell).
17.00 Väderlek.
17.10 Anna-Lisa Cronström sjunger nya barnvisor av Maj Helander.
17.30 Moderna finska berättare: Pentti Haanpää. Ur »De vandrande stövlarna». Uppläsning av Eric Gustafsson. (Helsingfors.)
17.50 Grammofonmusik. 1. Älvsborgs regementes marsch (L. Jäger). Svea flygflottiljs musikkår. Dir.: Bertil Wiklander. 2. Silverstjärnor (Sam Samson). Ingegerd Ehn sång. Sam Samsons ork. 3. Pianopotpurri nr 2. Charles Norman. 4. Älskling får jag drömma (Spoliansky-Gustafsson). Lars Ekman, sång. Åke Jelvings ensemble. 5. The carioca (Vincent Youmans). André Kostelanetz ork. 6. Serenad (Valentin-Gripenberg). Carl-Axel Hallgren, sång. Dir.: Eduard Hladisch. 7. España, rapsodi (Emmanuel Chabrier). Berlins filharmon. ork. Dir.: Hans Schmidt-Isserstedt. 8. Vision fugitive ur »Herodiade» (Jules Massenet). Solist: Charles Cambon. Dir.: Louis Fourestier. 9. Viva navarra (Joaquin Larregla). Roger Machado, piano. 10. Mon coeur s'ouvre à ta voix ur »Simson och Delila» (Camille Saint-Saëns). Solist: Blanche Thebom. Dir.: Warwick Braithwaite. 11. Orgia ur Danzas fantasticas (Joaquin Turina). National Symphony Orch. Dir.: Enrique Jorda.
18.35 La famille Dupont. Fransk lektion av René Modiano. (Göteborg.)
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Dagens revy. Sketcher och kupletter skrivna i dag.
19.50 Landvinningar. Ett program inför de Blindas dag.
20.15 Göteborgskt i ord och toner med Hillevi Stenhammar och Urban Elander.
20.40 Mångmilafärder efter brott. Bland norrländsk obygdspolis.
21.05 Göteborgs Elitkapell.
21.30 Att arbeta internationellt. Föredrag av Alva Myrdal.
21.45 Georg Philipp Teleman — en tysk 1700-talsmästare. Medverkande: Ingrid Fksell. sång. Ilse Mohri-Hedlund, blockflöjt, och Sven Erik Bäck, violin. Inledande ord av Hans Eppstein.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Godnattmusik på grammofon.

Danska radioprogrammet fredag.

7.35 grammofonmusik. 8.30 morgonandakt. 12.00 middagskonsert. 13.15 Otto Henning, underh. 13.35 uppläsning. 15.00 kvinnornas eftermiddagsprogram 15.30 konsert. 17.40 grammofonmusik. 19.45 Arthur Rubinstein spelar, grammofon. 20.00 radiopjäs. 22.15 konsert. 22.50 grammofonmusik.

Skytte

SYDHALLANDS SKYTTEGILLE

Damernas Hpr

1. S. G. Nilsson, Ålstorp 153 p.
2. Tage Nilsson, Ålstorp 149 „
3. Georg Karlsson, Våxtorp 146 „
4. Gunnar Larsson Våxtorp 130 „
5 Bror Hansson, Laholm 128 „
6. Folke Hansson, Pershult 128 „

Vallberga Lantmannaförenings Vpr

1—2 klasserna

1. Nils Jansson, Eketsbyg. 120 p.
2. Oskar Johansson, Edenb. 109 „
3. Erik Persson, Ränneslöv 106 „
4. Göte Ivansson, Värestorp 95 „

3—4 klasserna

1. S. G. Nilsson, Ålstorp 106 p.
2. Georg Karlsson, Våxtorp 105 „
3. Axel Johansson, Värest. 96 „
4. Tage Nilsson, Ålstorp 95 „

Fältskyttepokalen

1. Hilmer Johansson, Ysby 49 p.
2 Sten Nilsson, Edenberga 48 „
3. Folke Hansson, Pershult 48 „
4. Bertil Hansson, Ålstorp 47 „
5 Börje Nilsson, Hasslöv 46 „
6. Aron Persson, Hasslöv 45 „

Statspristävlingen

R-klassen

1. Hasse Bengtsson, Värest. 98 p.
2. Arne Svensson, Våxtorp 95 „
3. Lars G. Larsson, Värest. 72 „

I-klassen

1. Erik Persson, Ränneslöv 75 „
2. Gustav Persson, Värest. 71 „
3. Bertil Evald, Vallberga 69 „

2-klassen

1. Göte Ivansson, Värest. 68 p.
2. Gunnar Larsson, Våxtorp 67 „

3-klassen

1. Folke Hansson, Pershult, 66 p.
2. Hilmer Johansson, Ysby 64 „

4-klassen

1. Tage Nilsson Ålstorp 69 p.
2. Folke Nilsson, Ränneslöv 67 „
3 S. G. Nilsson, Ålstorp 63 „
4. Börje Nilsson, Hasslöv 63 „

Samtliga vandringspriser torde återlämnas till styrelsen före den 15 okt.

Laholms Pistolskytteklubb

Klubbens fältskjutning i söndags var icke särdeles välbesökt då flera av de trägnaste skyttarna av någon orsak voro förhindrade. Vid banan i Mellbystrand hade lagts upp en till synes lätt skjutning, men av resultaten att döma ändå ganska svår
De bästa resultaten blevo: 1. Lars Ekberg 85 p; 2. Per Carlsson 80 p; 3. Birger Ekberg 77 p; 4. Edvin Elovsson 75 p.
Som Lars Ekberg innan har två inteckningar i vandringspriset, och detta var den 3:e så erövrade han det för alltid. Den 14/10 fältskjutning vid F 14, Halmstad.

OFÖRFALSKAD GLÄDJE.

Efter en lång sommartorka faller ett uppfriskande regn över slätten. Gamle Anders, som med välbehag ser regnet falla över sitt potatisland, utbrister:

— Det här regnet gör gott i mina potatis och Karl Eriksson torra hö.

*

Råttfällorna i Skottland är givetvis av en sådan konstruktion, att de ofelbart dödar innan råttan hunnit fram till ostkanten.

*

En skotte for till Amerika. När han i New York steg i land från båten kom just en dykare upp ur vattnet. Skotten utbrast därvid: Ack, om jag vetat att man också kunde gå hit!

ALLAN KÄMPE

Basker Ville & Co

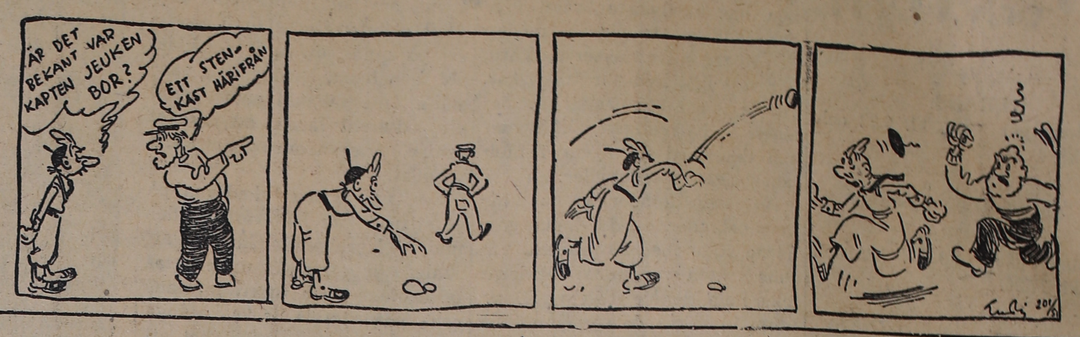

Partiordföranden och ärkebiskopinnan till SLKF:s höstkonferens

SLKF:s sedvanliga höstkonferens hålles i år under dagarna 7—9 oktober på Margareta hushållsskola i Stockholm, då förbundet väntar invasion av distriktsordförande, sekreterare och studiesekreterare. Programmet börjar på söndag förmiddag, då fru Valborg Holmgren inför studiesekreterare och andra intresserade talar om "Höstens nya kurser" och studierektor Eric Ellerud om "Studiecirkeln som idé och metod". Efter lunch talar rektor Ester Arwedsson över ämnet "Kunnig husmor, god medborgare". Studienämndens ordförande, kamrer Alice Ekelund, presenterar nämndens uppläggning av den vid förbundsstämman beslutade distrikts- och rikstävlingen i hemkunskap, varefter överläggning följer.

Denna första dag avslutas med att ärkebiskopinnan Brita Brillioth talar om "Hemmet och kristendomen", varpå gemensam middag intages. Efter middagen vidtar ett underhållningsprogram, under vilket bl. a. fröken Ingrid Ågren kommer att visa en del modeller och material för stickade plagg och fruarna Margit Eriksson och Gunborg Lundholm medverka med sång.

Under måndagen diskuteras det inre organisationsarbetet efter inledning av förbundssekreteraren Gärda Svenson. Därefter följer en redogörelse över en studieresa till olika textila industrier. Redogörelsen lämnas av förbundets vice ordförande fru Gertrud Runge. Fru Karin Wering talar om erfarenheter från Civilförsvarets kvinnodelegation, i vilken hon representerar SLKF. Efter lunch besökes Hemmens forskningsinstitut.

Tisdagen den 9 ägnas helt åt de politiska frågorna och börjar med ett föredrag av partiordföranden, statsrådet Gunnar Hedlund. Därefter följer diskussion, i vilken bl. a. förbundsordföranden Karin Collin inledningsvis talar om "Vad SLKF vill och väntar", riksombudsman Ragnar Moberg om "Hur vi skall förbereda oss till 1952 års val" och landstingsman Johannes Antonsson om "Glimtar från SLU". Efter denna programpunkt avslutas kursen.

Under konferensen ges även tillfälle att besöka en hemutställning i Ostermans bilhallar.

Statsrådseden

De fyra nya statsråden avlade på måndagen eden i konseljsalen på Stockholms slott. Bilden visar fr. v. kung Gustaf Adolf, justitieminister Zetterberg, som förestavar eden, samt med fingrarna på bibeln Hj. Nilson i Spånstad, minister utan partfölj, ecklesiastikminister Persson i Skabersjö, jordbruksminister Sam Norup samt inrikesminister Gunnar Hedlund i Rådom.

Den finlandssvenska litteraturdebatten

Thomas Warburtons nyligen utkomna handbok "Femtio år finlands-svensk litteratur" (upplagan i Sverige har titeln "Finlandssvensk litteratur 1898—1948") har väckt en livlig diskussion i tidningspressen. Utgångspunkten för debatten är deklarationen i bokens inledande kapital att den finlandssvenska litteraturen varken blivit "stor eller särskilt märklig, om man med stor menar att den haft bredd och med märklig att den gett betydande impulser utöver sin egen krets". Gentemot detta hävdar prof. Olof Enckell (Hufvudstadsbladet 13/9) att Warburton av rädsla för nationell överskattning alltför generellt och kraftigt nedvärderat den svenska litteraturen i Finland. Han visar på denna diktnings höjdlinje, som markeras av namnen Franzén, Runeberg, Södergran, Diktonius, Björling, Rabbe, Enckell, och framför som sin åsikt att den finlandssvenska vitterheten "kan göra anspråk på att kallas stor och ganska märklig, om vi med stor menar att den kan uppvisa resultat av högt konstnärligt och ideellt värde och med märklig att den har skänkt viktiga och stundom avgörande impulser långt utöver sin egen krets". Finlands svenska diktning har spelat en betydelsefull roll i den allsvenska vitterheten, detta är icke någon falsk självöverskattning.

Warburton svarade med en närmare motivering för sin syn på saken i en artikel i samma tidning (16/9). Ett kriterium på "den finlandssvenska diktningens begränsning och därmed dess relativa betydelselöshet för andra än oss själva" finner han däri att "ingen av våra nyare författare på allvar har nått längre ut i världen än i bästa fall till de nordiska broderländerna". Och han framhåller att även om toppgestalterna inom modern finlandssvensk diktning blivit kända och beundrade även utanför landets gränser "är vi alls inte berättigade att i vår diktning, som helhet betraktad, se någon betydlesefull faktor i den allsvenska vitterheten". Vi måste rikta blickarna utåt för att få tag på verkligt hållbara värdeskalor: "Det finns inget kvotsystem för den betydande dikten, så att en liten folkgrupps litteratur skulle få vara kvalitativt svagare än en större, men ändå betraktas som jämngod med hänsyn till det ringa antalet författare." — I en temperamentsfull artikel "Ganska märklig ändå" (Hufvudstadsbladet 20/9) tar Hagar Olsson till orda med "självutgivande hetta". Det är "nonsens och dumt snusförnuft" att rikta blickarna utåt för att få tag på hållbara värdeskalor, man måste använda en annan måttstock på ett litet lands litterära prestationer än på de stora kulturnationernas, ty en större kulturmiljö ger rikare impulser åt de skapande konsterna. Och hon summerar: "Litteraturen är inte bara prestation, den är levande ande — och anden vittnar om sig själv oberoende av fysiska och lokala begränsningar."

Den 22 september inflyter så inlägg i tre olika tidningar. Thomas Warburton ger i Hufvudstadsbladet en replik till Hagar Olsson. Han finner att enighet råder på de flesta punkter, även när det gäller frågan om den finlandssvenska diktningens begränsade räckvidd, och att ordet "märklig" fått en poängtering i diskussionen som det inte förtjänar. I en diskussion som denna måste det till stor del bli smakomdömen, icke objektiva värderingar. I tidningen Västra Nyland finner P. O. Barck att frågan om denna litteratur är märklig eller inte förefaller hjärtligt likgiltig, ty vem bestämmer måttstocken och var skall de riktiga jämförelsepunkterna sökas? Jämförd med fransk eller anglosaxisk litteratur är den finlandssvenska diktningen inte särskilt märklig.

I nöd och lust

Roman av Per Nilsson-Tannér

Orginal för denna tidning.

(21)

Han köpte spånmesen full med mat, tyg till en klänning, tyg till Gösta och Ebba. Slutligen köpte han en liten trähäst och gick och bar den i handen hela vägen hem.

Han bar den ännu när Ebba kom honom till mötes uppe vid Storfisksjön. Pojken och hon stod uppe på backen och vinkade, och han vinkade med trähästen tillbaka.

Och så gick de hem. Hon frågade inte, han sa ingenting. Först när de släckt lampan och krupit till kojs, började han fåordigt berätta om tinget, om den storväxte advokaten och om nämndemannens kraftiga handslag.

Men om Grahns flinande ansikte sa han inte ett ord.

TOLFTE KAPITLET

Samuel hade byggt sig en liten kornloge på backen ovanför lägården. Den var inte stor, men den rymde gott och väl de kärvar, som jorden avkastade. Han lade kärvarna försiktigt på golvet, staplade upp dem längs väggen, och där låg de och glänste som guldfransar i skolskenet från den lilla gluggen på söderväggen. Guds välsignade kärvar.

Om dagarna höll han till i skogen, högg ved, täljde timmer till nya byggnader, satte ut fågelsnaror och vittjade dem regelbundet varja dag. Skogsfågeln var nyckfull. Den började visst flytta till andra skogar. I början av deras vistelse på Harrasjönäset, hade storfågeln varit deras trognaste grannar. Det kunde hända att björkskogen i kalla, klara vintermorgnar var full av blåglänsande orrtuppar, som satt stilla i träden i flera timmar. Och inte var de rädda av sig heller. En gång hade Samuel skjutit tre fina tuppar i samma björk, börjat med den nedersta och plockat ned tre stycken, innan de övriga lyfte. Men nu var de borta. Det kunde gå dagar, då man inte såg ett djur i skogen, inte ett spår. Och i flera veckor denna vinter hade fågelsnarorna stått tomma.

Det var ju lite bekymmersamt, allra helst som höstjakten slagit fel. Nåja, vi har ju kornet, tänkte Samuel, där han om kvällarna stod och dämde slagan mot loggolvet och såg hur de trinda kornen lossnade från halmen. Vi är inte heller alldeles utan kött, men färskt kött hade man inte haft i gården på flera veckor. De stackars enstaka ripor, som gick i snarorna, var så magra och små, att de inte var mycket att komma med. Och fisket var inte heller så bra som förr — vad det nu kunde bero på. Gott om fisk fanns det ännu i sjön. Samuel hade i våras sett ett lekstim, som var stort som ett helt salsgolv och så skimrande blankt att det stack i ögonen, där det sakta gled in mot land.

Slagan dunkade taktfast mot golvet. Han hade fått in den rätta rytmen: dunk-dunk, dunk-dunk-dunk, dunk. Man kunde sjunga efter den rytmen, det var en takt som passade ihop med vissa gamla visor. I sin ungdom hade Samuel hört de gamla gubbarna stå och sjunga, medan de tröskade med slagan. Det lät så hemtrevligt, och hemtrevligt var det också. Rytmen dövade de besvärliga tankarna, dödade de tunga grubblerierna. Han ville inte tänka på att han snart skulle vara tvungen att lämna gården för några dagar och ödsla bort tiden med att sitta på tinget. I februari blir det — ja, i februari kommer också Ebbas prövostund igen. Han gruvade sig för detta. Om det skulle hända medan han var borta? Hur skulle det då gå för sig?

Dunk-dunk, dunk-dunk-dunk, dunk, dundrade slagan. Den dövade tankarna, men alla tankar fick inte dövas. En del måste han älta ganska ordentligt för att komma till någon klarhet — där sådan stod att få. Så fort det gällde Ebba, blev det ingen klarhet alls. Ju närmare dagen kom, ju svårare blev det.

— Jag skall bära med mig en påse korn, sa han halvhögt för sig själv. Lämna in den på kvarnen när jag kommer till byn, och hämta hem mjölet när jag återvänder hem igen. Och jag skall ha med mig en liten påsa för sådana, och av sådorna skall Ebba göra god mat till korna, som de skall få när de lämnar båset om sommarmorgnarna och likaså när de kommer hem till kvällen. Om de får god mat, så ränner de inte ute i markerna om nätterna, utan söker sig punktligt hem till mjölkdags.

Såna tankar sysselsatte honom — han tvingade sig att tänka jordiska tankar för att liksom kunna skjuta bekymren ifrån sig.

Varje kväll när han kom in från logen, betraktade han Ebba. Undrar hur lång tid som återstår? tänkte han. Måtte det bli när som helst — ja i natt.

Och dagarna gick, februari kom och drog sig fram med korta, skumma dagar. Men Ebba gjorde sig ingen brådska med sitt ärende.

En dag var den sista: nu måste han snöra på sig skidorna och ge sig iväg. Han var inte stadd med sådan kassa, att han ville bötfällas för utebliven inställelse med hämtnings påföljd en gång till.

Han stod en stund med den tunga kornsäcken i mesen. Han tyckte att bördan var av bly.

— Hur orkar du? sa hon.

— Asch, sa han. Det här är väl ingenting.

Hon såg in i hans ansikte och log. Vilken man. Vilken jättestark man. Och detta leende gjorde henne vacker, tyckte han. Det flimrade som en sol i den skumma, snöiga februaridagen. Spred solsken över snötäcket och in i hans hjärta. Hon stod där tung och ovig och med fläckar i ansiktet — nej, hon var i själva verket ingen vacker kvinna just nu. Men när hon log detta solleende, blev hon vackrare än hon någonsin varit.

— Och så kommer jag hem med lite småprylar i mesen. Och lite gott mjöl att baka av.

— Ta det försiktigt, åk inte så fort, förmanade hon. Tänk om du skulle.

Nej, hon ville inte visa sin oro.

— Var inte orolig du, sa han. Den här bördan klarar jag. Klarar du din?

— Åh, skrattade hon. De är väl ingenting. Jag väntar dig med mitt tills du kommer tillbaka.

Men han tyckte sig ändå se i det ansträngda leendet som en liten glimt av oro i hennes ögon. Kanske kunde det hända i dag —i morgon — när som helst...

— Hälsa hem så gott, var det sista hon sa. — Ja, jag skall hälsa, sa han, och vinkade.

När han uppe på backen vände sig om, var hon på väg in. Hon bar pojken på armen. Hon gick in i ett solstekt hus, som nu började skifta i brunt — in i en liten stuga i en stor ödemark, in till ensamheten.

Tappra lilla Ebba, tänkte han. Må Gud hålla sin hand över dig dessa dagar... och alla andra dagar.

Han åkte tungt, molande envist, beslutsamt. Utan att vila arbetade han sig uppför, gled utför.

Det blev en bred, djup ettja i snön efter hans skidor. Ett spår genom vildmarken. Men inte någon väg för den kvinna, som kanske skulle behöva hjälp i en stund, som väl inte var långt borta.

Bara ett ensamt spår genom skogen efter en man, som åkt in bland träden och blivit borta. Några timmar senare låg ödemarken i mörker. Mil efter mil av bara mörker, skog, myrar och mörker. Det var bara i en snötyngd stuga på Harrasjönäset, som det tändes en liten gul låga i ett fönster, och den låg och glimmade som om en stjärna ramlat ned och höll på att slockna i den kalla snön.

— — —

Ja, det var den natten hon vaknade med att något skulle hända.

Hon behövde inte undra och fråga sig om det var sanning — hon hade haft sina aningar. Medan Sam ännu stod på skidorna med kornsäcken på ryggen, kände hon en ilning genom kroppen, en förebådande liten smärta.

Hon hade gått in med pojken på armen och ställt allt i ordning. Vatten fanns inburet, spjälkad ved, olja i två lampor och småkläder, och en varm, ren filt framlagda på bordet.

Hon hade lagt sig på sängen med kläderna på sedan Gösta somnat. Hon låg och väntade. Och hon väntade inte förgäves. (Forts.)